

POWIAT JAROSŁAWSKI

37-500 Jarosław, ul. Jana Pawła II 17
tel. (16) 624 62 00, fax. (16) 624 62 49

<http://www.starostwo.jaroslaw.pl>
e-mail: inwest@powiat.jaroslaw.pl

Numer referencyjny: **ZP.272.10.2021**

Jarosław, dnia 30 listopada 2021 roku

INFORMACJA O PRZEDŁUŻENIU TERMINU SKŁADANIA OFERT ORAZ ZMIANA TREŚCI SPECYFIKACJI WARUNKÓW ZAMÓWIENIA

Dotyczy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pod nazwą „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przy ul. Tarnowskiego 1 w Jarosławiu” Numer referencyjny: ZP.272.10.2021.

Na podstawie art. **art. 286 ust. 1** ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych Zamawiający dokonał zmiany treści Specyfikacji Warunków Zamówienia pod nazwą: „**Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku przy ul. Tarnowskiego 1 w Jarosławiu**”, Numer referencyjny: **ZP.272.10.2021**.

Zmiana treści Specyfikacji Warunków Zamówienia polega na uszczegółowieniu opisu przedmiotu zamówienia o dokumentację konserwatorsko - restauratorską, która została załączona poniżej oraz wydłużeniu terminu składania i otwarcia ofert do **15 grudnia 2021 r. do godz. 9:00**.

Rozdział III. Opis przedmiotu zamówienia.

Ust. 6 – jest przed zmianą:

6. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia oraz zakresu robót budowlanych niezbędnych do wykonania w ramach niniejszego zamówienia określa, **z zastrzeżeniem ust. 5**, dokumentacja projektowo – techniczna, stanowiąca **Załącznik Nr 1** do SWZ, w której skład wchodzi:
 - 1) Projekt budowlany i wykonawczy: Przebudowa, zmiana sposobu użytkowania, przebudowa wewnętrznej instalacji gazowej oraz budowa wentylacji mechanicznej w celu dostosowania do potrzeb ogniska baletowego budynku przy ul. Jana Tarnowskiego 1 w Jarosławiu;
 - 2) Ekspertyza mykologiczno – budowlana dotycząca zawilgocenia pomieszczeń piwnicznych w budynku przy ul. Jana Tarnowskiego 1 w Jarosławiu;
 - 3) Decyzje i postanowienia, w tym:
 - a) Decyzja Starosty Jarosławskiego Nr 797/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. (znak: AB-AAB. 6740.754.2018) – pozwolenie na budowę,
 - b) Postanowienie Starosty Jarosławskiego z dnia 15. 11. 2018 r., znak: AB-AAB. 6740.754.2018, o sprostowaniu błędu w decyzji Starosty Jarosławskiego Nr 797/2018 z dnia 14 listopada 2018 r.,
 - c) Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 22. 10. 2018 r., znak: INR-II.5142.281.2018.PG,
 - d) Postanowienie Podkarpackiego Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej z dnia 19. 10. 2018 r., znak: WZ.5595.250.2018.
 - 4) Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, zwana dalej również „STWiORB”.

Ust. 6 - otrzymuje brzmienie po zmianie:

6. Szczegółowy opis przedmiotu zamówienia oraz zakresu robót budowlanych niezbędnych do wykonania w ramach niniejszego zamówienia określa, **z zastrzeżeniem ust. 5**, dokumentacja projektowo – techniczna, stanowiąca **Załącznik Nr 1** do SWZ, w której skład wchodzi:
- 1) Projekt budowlany i wykonawczy: Przebudowa, zmiana sposobu użytkowania, przebudowa wewnętrznej instalacji gazowej oraz budowa wentylacji mechanicznej w celu dostosowania do potrzeb ogniska baletowego budynku przy ul. Jana Tarnowskiego 1 w Jarosławiu;
 - 2) Ekspertyza mykologiczno – budowlana dotycząca zawilgocenia pomieszczeń piwnicznych w budynku przy ul. Jana Tarnowskiego 1 w Jarosławiu;
 - 3) Decyzje i postanowienia, w tym:
 - a) Decyzja Starosty Jarosławskiego Nr 797/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. (znak: AB-AAB. 6740.754.2018) – pozwolenie na budowę,
 - b) Postanowienie Starosty Jarosławskiego z dnia 15. 11. 2018 r., znak: AB-AAB. 6740.754.2018, o sprostowaniu błędu w decyzji Starosty Jarosławskiego Nr 797/2018 z dnia 14 listopada 2018 r.,
 - c) Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 22. 10. 2018 r., znak: INR-II.5142.281.2018.PG,
 - d) Postanowienie Podkarpackiego Wojewódzkiego Komendanta Państwowej Straży Pożarnej z dnia 19. 10. 2018 r., znak: WZ.5595.250.2018.
 - 4) Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych, zwana dalej również „STWiORB”.
 - 5) Dokumentacja konserwatorsko – restauratorska, w tym:
 - a) Opinia konserwatorska z dnia 07. 08. 2018 r., znak: INR-II.5183.135.2018.PG,
 - b) Dokumentacja konserwatorska z dnia 08. 09. 2018 r.,
 - c) Program prac konserwatorskich i restauratorskich z dnia 08. 09. 2018 r.

Rozdział XXI. Sposób oraz termin składania ofert.

Ust. 2 – jest przed zmianą:

2. Ofertę oraz wymagane oświadczenia i dokumenty należy umieścić na platformazakupowa.pl, pod adresem: https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_jaroslawski, na stronie internetowej prowadzonego postępowania, nie później niż **do dnia 14. 12. 2021 r. do godz. 9:00.**

Ust. 2 – otrzymuje brzmienie po zmianie:

2. Ofertę oraz wymagane oświadczenia i dokumenty należy umieścić na platformazakupowa.pl, pod adresem: https://platformazakupowa.pl/pn/powiat_jaroslawski, na stronie internetowej prowadzonego postępowania, nie później niż **do dnia 15. 12. 2021 r. do godz. 9:00.**

Rozdział XXII. Otwarcie ofert.

Ust. 2 – jest przed zmianą:

2. Otwarcie ofert nastąpi w dniu **14. 12. 2021 r. o godz. 9:30.**

Ust. 2 – otrzymuje brzmienie po zmianie:

2. Otwarcie ofert nastąpi w dniu **15. 12. 2021 r. o godz. 9:30.**

Zmiana w zakresie Rozdziału III ust. 6 SWZ, o której mowa powyżej, dotyczy również treści § 1 ust. 5 Projektu umowy, stanowiącego Załącznik Nr 7 do SWZ.

W § 1 ust. 5 Projektu umowy w punkcie 4 kropkę zastępuje się średnikiem, a po punkcie 4 dodaje się punkt 5 w brzmieniu:

- „5) Dokumentacja konserwatorsko – restauratorska, w tym:
- a) Opinia konserwatorska z dnia 07. 08. 2018 r., znak: INR-II.5183.135.2018.PG,
 - b) Dokumentacja konserwatorska z dnia 08. 09. 2018 r.,
 - c) Program prac konserwatorskich i restauratorskich z dnia 08. 09. 2018 r.”.

Pozostałe postanowienia Specyfikacji Warunków Zamówienia, Numer referencyjny: ZP.272.10.2021 pozostają bez zmian.

Niniejszy dokument stanowi integralną część Specyfikacji Warunków Zamówienia, Numer referencyjny: ZP.272.10.2021 i jest wiążący dla Wykonawców.

Powyższe zmiany treści Specyfikacji Warunków Zamówienia prowadzą do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, dlatego Zamawiający zmienił treść Ogłoszenia o zamówieniu w przedmiotowym zakresie i opublikował Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia o zamówieniu.

Zatwierdził:

Starosta Jarosławski

Stanisław Kłopot

Podpisano elektronicznie

Załączniki:

1. Opinia konserwatorska z dnia 07. 08. 2018 r., znak: INR-II.5183.135.2018.PG.
2. Dokumentacja konserwatorska z dnia 08. 09. 2018 r.
3. Program prac konserwatorskich i restauratorskich z dnia 08. 09. 2018 r.

P. M. Muzycka

Jarosław 07.08.2018
STAROSTWO POWIATOWE
W JAROSŁAWIU
BIURO PODAWCZE

Wpł. dnia
13 SIE. 2018
L. dz. 16783

Musz Architekci

Pracownia Projektowa Marcin Muzycka

ul. ks. Sondejka 2/8a

35-011 Rzeszów

P.A. Pele
22.08.2018

W odpowiedzi na Państwa wniosek w sprawie wydania wytycznych konserwatorskich dla inwestycji pod nazwą: „Przebudowa istniejącego budynku w Jarosławiu przy ul. Hetmana Jana Tarnowskiego 1 w celu dostosowania do potrzeb ogniska baletowego”, a także w nawiązaniu do oględzin obiektu przeprowadzonych w dniu 17.07.2018 r. informuję, co następuje:

Gmach Towarzystwa „Jad Charyjcem”, czyli „Zręczna Dłoń” powstał staraniem rękodzielników żydowskich, przy dużym zaangażowaniu Izraela Nagelsteina – pierwszego prezesa towarzystwa, finansisty oraz Salo Rossbergera – prezesa z czasów budowy obiektu, dra nauk medycznych i radnego miasta Jarosławia. W 1902 r. towarzystwo otrzymało od gminy plac pod budowę „domu własnego” o pow. ok. 200 m², ale dopiero po kilku latach gromadzenia środków finansowych, w dniu 18 sierpnia 1911 r., odbyła się uroczystość położenia kamienia węgielnego. Budowę gmachu, według projektu inż. Samuela Kornmana, ukończono w 1912 r. Towarzystwo poza organizacją spotkań i wydarzeń kulturalnych zajmowało się również udzielaniem pożyczek, przyznawaniem zapomóg, zakupem papierów wartościowych i świadczeniem innych usług, w budynku poza obszerną salą widowiskową z zapleczem, mieściły się: Związek Kredytowy dla drobnego handlu i przemysłu, sala na modlitwę, do nauki hebrajskiego, do ćwiczeń dla Towarzystwa Gimnastycznego i Sportowego „Dror”, czytelnia i biblioteka, biuro pośrednictwa pracy, spółka rzemieślnicza oraz ochronka dla biednych dzieci i herbaciarnia. Na krótko, w 1944 r., budynek pełnił funkcję szpitala dla żołnierzy radzieckich. Po II wojnie światowej przeznaczony został na siedzibę Domu Kultury, w l. 50. XX w. na siedzibę Powiatowego Ogniska Baletowego im. Lidii Nartowskiej, a od 1970 r. także na siedzibę Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej. W latach 70. XX w. przeprowadzono remont obiektu obejmujący wzmocnienie elementów więźby dachowej oraz konstrukcji stropów, wykonanie instalacji centralnego ogrzewania, adaptację wnętrza na potrzeby ogniska baletowego poprzez likwidację amfiteatralnego poziomu podłogi dawnej sali teatralnej i zabudowę balkonów z przeznaczeniem na magazyny. W latach 80. XX w. wykonano prace remontowe elewacji zewnętrznych. W 2006 r. gmach przeszedł na własność Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego w Warszawie. W 2016 r. zakupiony został przez Starostwo Powiatowe w Jarosławiu.

2018

Gmach usytuowany jest przy ul. Hetmana Jana Tarnowskiego, bezpośrednio przy skarpie miejskiej – linii przebiegu dawnych obwarowań miejskich, na zamknięciu osi głównego wjazdu z Przemyśla do Jarosławia. Jest to budynek dwukondygnacyjny, o zwartej bryle i neoklasycystycznym wystroju elewacji, mурowany z cegły i otynkowany. Założony został na rzucie prostokąta z mocno wysuniętym ryzalitem na elewacji tylnej. Frontową, siedmioosiową elewację

wyróżnia płytki ryzalit trójosiowy zwieńczony trójkątnym szczytem, flankowany zdwojonymi pilastrami. Parter z głównym wejściem na osi środkowej rozczłonkowany został jońskimi pilastrami i oddzielony od piętra gzymsem międzykondygnacyjnym. Górną kondygnację, wyższą od dolnej, przepartą wysokimi, półkoliście zamkniętymi oknami w opaskach z kluczem zdobią korynckie pilastry dźwigające gładki fryz. Ponad oknami, na wysokości kapiteli wprowadzono girlandy kwiatowo-owocowe z kokardami. Podokienne płyciny wypełniono tralkowymi balustradami. Elewację oraz szczyt zamknięto gzymsem kostkowym, po bokach szczytu ustawiono sterczyny, a na jego osi postument z datą 1912. Elewacje boczne są analogiczne, czteroosiowe, rozczłonkowane blendami na kształt okien w elewacji frontowej. Po dwa okna wprowadzono tylko w parterze, z tą różnicą, że na zach. ścianie zabezpieczone są one ozdobnymi kratami (materialne świadectwo funkcjonowania związku kredytowego). Elewację tylną z ryzalitem zamkniętym szczytem ozdobiono kostkowym fryzem, podobnie jak od frontu. Boczne partie elewacji ujęto w narożach pilastrami. Przy ścianie od strony wsch. wybudowano pomost prowadzący do wejścia w ryzalicie, przy ścianie od zach. dobudówkę z wejściem. Układ wnętrza jest trójosiowy i dwutraktowy. Na osi korytarz ze schodkami prowadzącymi do hallu oraz wejściami do bocznych pomieszczeń frontowych. Wyjście z hallu prowadzi na klatkę schodową oraz do pomieszczeń w drugim trakcie. Na piętrze znajduje się sala „teatralna” ze sceną od zach. oraz z balkonami na ścianie pn. i wsch. Z pierwotnego wystroju na uwagę zasługuje przede wszystkim oryginalna stolarka okienna łącznie z kratami, wewnętrzna stolarka drzewiowa, posadzki wyłożone dekoracyjnymi płytkami, balustrada klatki schodowej, a także wystrój sali widowiskowej.

Ze względu na posiadane wartości budynek podlega ścisłej ochronie konserwatorskiej na podstawie wpisu do rejestru zabytków pod nr A-707, decyzją z dnia 16.01.1984 r. w związku z czym wszelkie działania mogące mieć wpływ na stan zachowania substancji zabytkowej oraz wygląd obiektu wymagają uzyskania pozwolenia Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Mając na uwadze wysoką wartość historyczną i artystyczną obiektu, a także duży stopień zachowania pierwotnej substancji zabytkowej przedstawiam następujące wytyczne, które należy traktować jako wiążące przy opracowywaniu projektu.

BRYŁA I ELEWACJE BUDYNKU:

- Bezwzględnie należy zachować historycznie ukształtowaną bryłę budynku oraz, wysokości i kąty nachylenia połaci dachowych.
- Ze względu na zawilgocenie dolnych partii budynku zasadne jest wykonanie izolacji przeciwwilgociowej.
- Należy zachować cały obecnie istniejący detal architektoniczny budynku i poddać go pełnej konserwacji oraz niezbędnym uzupełnieniom.
- Należy zrekonstruować brakujące pilastry w parterze elewacji frontowej budynku.
- Należy zrekonstruować pierwotne pasowe boniowanie ścian i pilastrów parteru oraz pilastrów pierwszego piętra.
- Zaleca się zrekonstruowanie napisu umieszczonego pierwotnie we fryzie wieńczącym budynek pod naczółkiem elewacji frontowej o treści: „DOM TOWARZYSTWA JAD CHARYJCYM”

- Nie widzi się przeciwwskazań do usunięcia przybudówki z oknami przylegającej do ryzalitu w elewacji północnej. W miejscu tym należy pozostawić pierwotny podest prowadzący do wejścia oraz zrekonstruować barierkę.
- Nową kolorystykę elewacji budynku należy zaprojektować jako powtarzającą kolorystykę pierwotną, stwierdzoną w drodze badań konserwatorskich przeprowadzonych na elewacji.

OKNA:

W budynku zachowała się niemal w komplecie historyczna stolarka okienna pochodząca z czasu jego budowy. Okna te posiadają wysokie walory estetyczne oraz techniczne przez co stanowią jeden z najciekawszych w regionie zespołów zabytkowej stolarki okiennej pochodzącej z pocz. XX w.

- W opracowywanym projekcie należy uwzględnić zachowanie istniejących okien i poddanie ich pełnej konserwacji, uzupełnieniu oraz w razie konieczności rekonstrukcji brakujących elementów, z zachowaniem pierwotnych przekrojów i kształtów profili oraz rodzajów i form okuć.
- Bezwzględnie należy zachować wszystkie historyczne kraty okienne wraz z kratą-balustradą oddzielającą od zewnątrz dolne okno klatki schodowej od chodnika.
- Należy przywrócić pierwotną kolorystykę stolarki okiennej oraz krat.

Ponadto, ze względu na niemal całkowite zniszczenie oraz wcześniej dokonane wymiany należy stwierdzić że:

- Nie widzi się przeciwwskazań do wymiany okien w poziomie piwnicy, pod warunkiem zachowania obecnych kształtów i podziałów oraz dostosowania kolorystycznego do okien historycznych.
- Nie widzi się przeciwwskazań do wymiany dwóch okien plastikowych istniejących obecnie w pomieszczeniu przylegającym od wschodu do klatki schodowej w poziomie parteru. Nowe okna należy wykonać z drewna z powtórzeniem podziałów jak w analogicznych oknach w pomieszczeniach w wyższych kondygnacjach.
- Nie widzi się przeciwwskazań do wymiany istniejących okien w partii poddasza, na nowe wykonane z drewna, z zachowaniem historycznych kształtów i odtworzeniem podziałów wraz z kolorystycznym dopasowaniem do historycznej stolarki okiennej.

Zakres prac konserwatorskich przy oknach wymaga opracowania programu prac konserwatorskich przez osobę posiadającą stosowne kwalifikacje i doświadczenie. Prace konserwatorskie przy oknach prowadzić mogą osoby posiadające stosowne kwalifikacje i doświadczenie.

STOLARKA DRZWIOWA ZEWNĘTRZNA:

Ze względu na fakt, iż w obiekcie nie zachowały się oryginalne drzwi zewnętrzne, a obecnie istniejące nie są dostosowane formą do architektury budynku, z punktu widzenia konserwatorskiego dopuszczalna jest wymiana wszystkich drzwi zewnętrznych.

- Główne drzwi wejściowe w elewacji frontowej (ul. Tarnowskiego) należy wykonać w drewnie, jako rekonstrukcję drzwi pierwotnych, w oparciu o archiwalne fotografie oraz historyczną stolarkę zachowaną na terenie miasta.
- Pozostałe drzwi wejściowe do budynku zaleca się wykonać z drewna, z zachowaniem istniejących kształtów otworów i w nawiązaniu do historycznych form stolarki.

DACH, KOMINY I STRYCH:

- Istniejącą w budynku więźbę dachową należy poddać pełnej konserwacji wraz z wykonaniem niezbędnych wymian, napraw i uzupełnień wraz z możliwością wykonania fragmentarycznych przekształceń.
- Dopuszcza się zaadaptowanie poddasza na cele użytkowe pod warunkiem, że będzie to możliwe przy zachowaniu obecnie istniejącej więźby dachowej.
- W przypadku konieczności wymiany obecnie istniejącego pokrycia dachu, jako nowe pokrycie należy zastosować blachę płaską w naturalnym metalicznym kolorze. Z tego samego rodzaju blachy należy wykonać wszystkie rynny, rury spustowe oraz obróbki blacharskie.
- Należy zachować dwie lukarny istniejące na północnej połaci dachu lub w toku prac wiernie je zrekonstruować z otworzeniem kształtów i profili otaczających otwór oraz dekoracyjnych wolut pod otworem okiennym.
- Bezwzględnie należy zachować wszystkie istniejące kominy w ich historycznych formach, a kominy zniszczone należy wyremontować z przywróceniem im pierwotnych form zwieńczeń.
- Należy zlikwidować obecnie istniejący, współczesny, metalowy komin od strony południowej, zlokalizowany bezpośrednio przy krawędzi połaci dachowej.
- Dopuszcza się możliwość wykonania nowych kominów oraz rozbudowy i przebudowy mniej eksponowanych kominów historycznych z nadaniem im kształtu nawiązującego do kominów oryginalnych. W wypadku realizowania zupełnie nowych przewodów należy odsunąć je od krawędzi dachu.
- Dopuszcza się możliwość wykonania doświetlenia poddasza poprzez wprowadzenie okien połaciowych, niemniej jednak ich ilość należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Zabrania się lokalizowania okien w południowej połaci dachu (nad elewacją frontową).

WNĘTRZE:

Drzwi wewnętrzne:

We wnętrzu zachowała się w znacznej mierze oryginalna stolarka drzwiowa, wyróżniająca się wysokimi walorami estetycznymi oraz technicznymi. Oryginalna stolarka utrzymana jest w jednolitej, neoklasycystycznej konwencji stylowej, z powtarzalnymi profilami oraz filunkami na wszystkich kondygnacjach.

- Należy zachować całą istniejącą obecnie we wnętrzu budynku historyczną stolarkę drzwiową i poddać ją pełnej konserwacji.
- W toku prac należy zrekonstruować brakujące skrzydła drzwiowe oraz opaski. Ponadto dopuszcza się możliwość wykonania rekonstrukcji najbardziej

zniszczonych elementów, z wiernym powtórzeniem form, proporcji, profili oraz okuć (zawiasów, sztyldów i klamek).

- W przypadku konieczności wykonania zupełnie nowych drzwi w nowoprojektowanych przejściach należy ich formę dostosować do stolarki historycznej.

Zakres prac konserwatorskich przy wewnętrznej stolarce drzwiowej wymaga opracowania programu prac konserwatorskich przez osobę posiadającą stosowne kwalifikacje i doświadczenie. Prace konserwatorskie przy stolarce drzwiowej mogą prowadzić osoby posiadające stosowne kwalifikacje i umiejętności.

Płytki i parkiety:

Na podłogach budynku zachowały się ozdobne płytki posadzkowe zlokalizowane głównie w strefie wejściowej, westybulu, podeście i spocznikach klatki schodowej oraz w pojedynczych niewielkich pomieszczeniach przy klatce schodowej. Płytki w większości zachowały się w dobrym stanie. Widoczne są pojedyncze zniszczone oraz wymienione kafle. Najbardziej zniszczona jest posadzka z płytek w pomieszczeniu na drugim piętrze, gdzie na części kafli widoczne są ślady skuwania.

- Istniejące posadzki z płytek należy bezwzględnie zachować poddać konserwacji i uzupełnieniom płytkami dobranymi wzorem i kolorystyką do istniejących płytek historycznych.

W części pomieszczeń (na parterze oraz piętrze) zachowały się parkiety dębowe układane w jodełkę, pochodzące najprawdopodobniej z czasu budowy obiektu.

- Zaleca się zachowanie i poddanie konserwacji istniejących parkietów,
- W pomieszczeniach gdzie parkiety uległy zniszczeniu należy je odtworzyć.
- W pomieszczeniach drugiego piętra gdzie występują podłogi z desek zaleca się zachowanie i konserwację podłóg najlepiej zachowanych.
- W wypadku podłóg zniszczonych dopuszcza się wykonanie nowych podłóg również z desek lub parkietu dębowego.

Zakres prac konserwatorskich przy zabytkowych płytkach i parkietach wymaga opracowania programu prac konserwatorskich przez osobę posiadającą stosowne kwalifikacje i doświadczenie. Prace konserwatorskie przy stolarce drzwiowej mogą prowadzić osoby posiadające stosowne kwalifikacje i umiejętności.

PIWNICA:

- W strefie piwnicznej nie widzi się przeciwwskazań do wykończenia i podziału wnętrza zgodnie z wymaganiami użytkownika.
- Jako niepodzielone, otwarte i połączone z klatką schodową należy pozostawić pomieszczenie centralne (pod westybulum parteru) zaleca się również by posadzka i stolarka drzwiowa w tym pomieszczeniu nawiązywały do tych zachowanych w kondygnacjach wyższych.

PARTER i PIĘTRA:

- Bezwzględnie należy zachować istniejący układ wnętrz wraz z wszystkimi historycznymi przejściami i stolarką.
- W pomieszczeniach parteru i pierwszego piętra należy bezwzględnie przeprowadzić badania na obecność dekoracji malarskich oraz pierwotnej kolorystyki wnętrz.
- Do momentu wykonania badań konserwatorskich w powyższym zakresie tut. Urząd nie może odnieść się do wprowadzania dodatkowych podziałów w istniejących wnętrzach.
- W wypadku stwierdzenia w trakcie przeprowadzonych badań konserwatorskich historycznych dekoracji malarskich należy je odsłonić i poddać fachowej konserwacji w całości lub wyselekcjonowanych fragmentach.

KLATKA SCHODOWA:

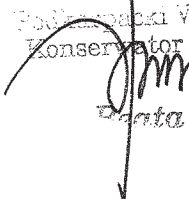
- Bezwzględnie należy zachować historyczny układ klatki schodowej wraz z balustradą oraz drewnianymi schodami.
- Należy zlikwidować wtórne przekształcenia klatki schodowej w poziomie parteru oraz przy zejściu do piwnicy (drzwi, fragment stropu oraz ściana), otworzyć klatkę schodową na westybul parteru i zrekonstruować brakujące odcinki balustrady .
- Schody od parteru do wyższych kondygnacji należy pozostawić jako drewniane, w wypadku konieczności wymiany okładziny schodów, należy wiernie powtórzyć wszystkie przekroje oraz profile.
- Schody prowadzące do piwnicy należy pozostawić jako betonowe i poddać niezbędnym uzupełnieniom oraz konserwacji.
- Dopuszcza się możliwość podwyższenia balustrady klatki schodowej
- Siany i sufity klatki schodowej należy poddać badaniom konserwatorskim na obecność zabytkowych dekoracji malarskich.
- W wypadku stwierdzenia historycznych dekoracji malarskich należy poddać je konserwacji na podstawie programu prac konserwatorskich.
- W wypadku braku dekoracji malarskich dopuszcza się możliwość przekształcenia wejścia na poddasze poprzez przebudowę stropu nad klatką schodową, dodanie przyściennego podestu z balustradą oraz dodatkowych wejść.
- Bezwzględnie należy zachować istniejące metalowe drzwi strychowe, w przypadku konieczności ich usunięcia z obecnego miejsca należy je wykorzystać w innej lokalizacji przy wejściu na poddasze.

SALA WIDOWISKOWA:

- Bezwzględnie należy zachować istniejący historyczny wystrój sali widowiskowej i odtworzyć obecnie zamurowane balkony oraz przestrzeń pod balkonem.
- Prace przy ścianach i sufitach sali widowiskowej wymagają opracowania programu prac konserwatorskich i muszą być prowadzone przez osobę posiadającą stosowne kwalifikacje i doświadczenie.

- Na podłogę w sali widowiskowej należy zastosować parkiet o tradycyjnym układzie w jodełkę (z zastosowaniem klepek o historycznych szerokościach) lub parkiet taflowy.

W podsumowaniu należy podkreślić, że opracowywany obecnie projekt budowlany bezwzględnie należy poprzedzić badaniami konserwatorskimi, które będą podstawą do opracowania programów prac konserwatorskich przy zabytkowych elementach wystroju i wyposażenia budynku, w tym dekoracji sztukatorskich i tynków elewacji oraz sali widowiskowej, tynków oraz dekoracji malarskich (w wypadku stwierdzenia dekoracji malarskich w trakcie badań konserwatorskich) pomieszczeń parteru, piętra oraz klatki schodowej, a także programów prac konserwatorskich dotyczących stolarki okiennej i wewnętrznej stolarki drzwiowej, krat, balustrad, zabytkowych płytek oraz parkietów.

Podpisany Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Beata Kot

Otrzymują:

1. Adresat
- ② Powiat Jarosławski, ul. Jana Pawła II 17, 37-500 Jarosław
3. Teczka obiektu
4. a/a – Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z siedzibą w Przemyśle
ul. Jagiellońska 29, 370700 Jarosław

KONSERWACJA ZABYTKÓW
KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Stanisław SĘK
ul. Zawiszy Czarnego 18, 37-700 Przemyśl
Reg. 650948862, NIP 795-106-31-91
tel. (0-16) 670-60-69

DOKUMENTACJA KONSERWATORSKA

**Dotyczy badań odkrywkowych na istnienie
zabytkowej polichromii
oraz rozpoznania architektonicznego budynku
wolnostojącego przy ul. Jana Tarnowskiego 1 w Jarosławiu d. Budynek
Towarzystwa Żydowskiego „Jad Charyjcem“**

**Autor dokumentacji
mgr Stanisław Sęk**

Przemyśl 2018 r.

DANE OGÓLNE

Budynek przy ul. Tarnowskiego nr 1 wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem A – 707 z dnia 16.01.1984 r. Biała karta obiektu opracowana jest przez Teresę Piekarcz w grudniu 1995 r. Budynek został wzniesiony w latach 1907 – 1912 (data „1912“ znajduje się na naczółku fasady od strony południowej).

Pierwotne przeznaczenie budowli było dla działalności Towarzystwa Żydowskiego „Jad Charyjcem“ – miejsce spotkań członków Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Rękodzielników Żydowskich i miejsce imprez kulturalnych (duże, reprezentacyjne pomieszczenie na I piętrze ze sceną i dwoma balkonami). Jak podaje Teresa Piekarcz robotnikami budowlanymi kierował inż. S. Korban i on *KORMAN* najprawdopodobniej był autorem projektu architektonicznego budynku. Po II wojnie światowej mieściła się tu Biblioteka Miejska na parterze i siedziba Ogniska Baletowego na pierwszym piętrze.

Fot. nr 1. d. Budynek Towarzystwa Żydowskiego „Jad Charyjcem“. Elewacja frontowa.

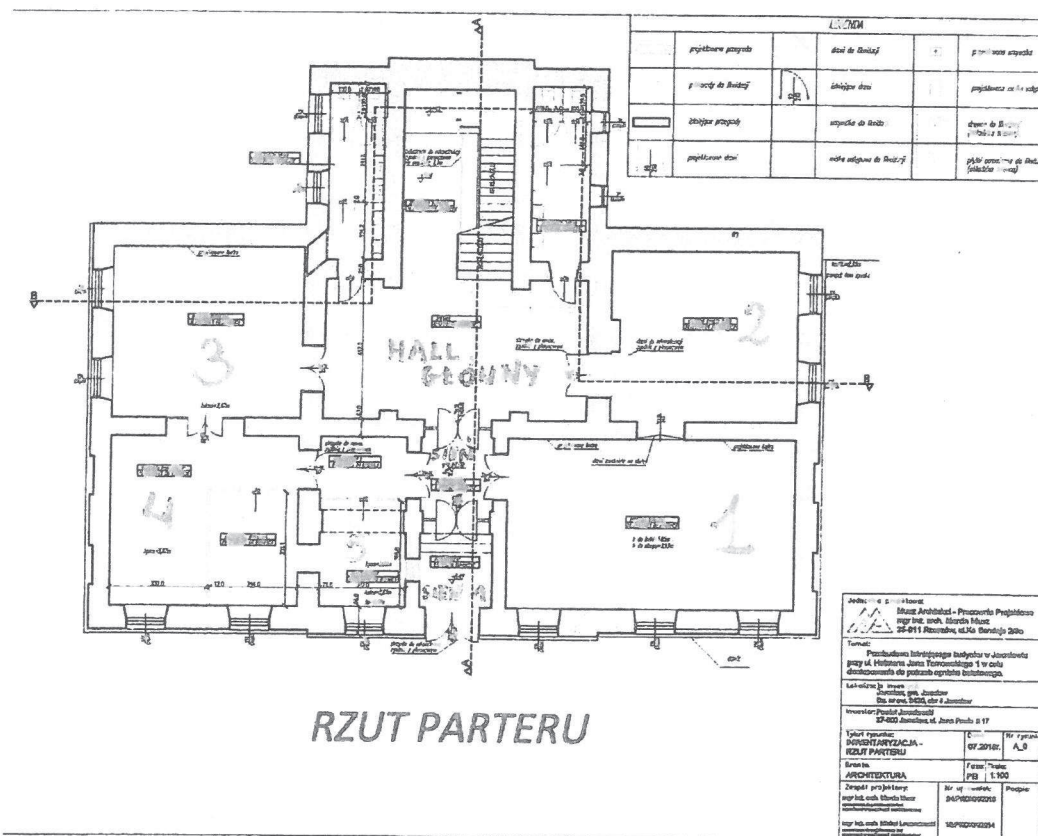
WYNIKI BADAŃ KONSERWATORSKICH

Badania odkrywkowe wykonano w pięciu pomieszczeniach na parterze, w sieni i holu, w klatce schodowej oraz w sali widowiskowej na I piętrze a także na elewacji.

Wykonano łącznie:

- 98 odkrywek na ścianach, sklepieniach, stropach i podniebiach w pomieszczeniach budynku
- 33 odkrywki na stolارce okiennej i drzwiowej
- 8 odkrywek na elewacji

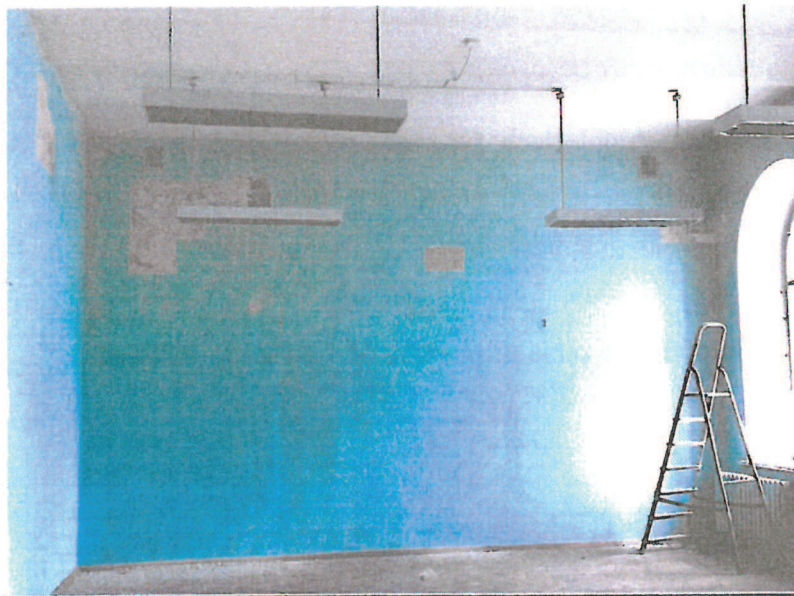
dla porządku ponumerowano pomieszczenia na parterze od 1 do 5 jak widać na planie:

Fot. nr 2. Plan parteru z ponumerowanymi pomieszczeniami, gdzie wykonywane były odkrywki.

Parter

Pomieszczenie nr 1

Fot. nr 3. Pomieszczenie nr 1, usytuowane na parterze po prawej stronie sieni.

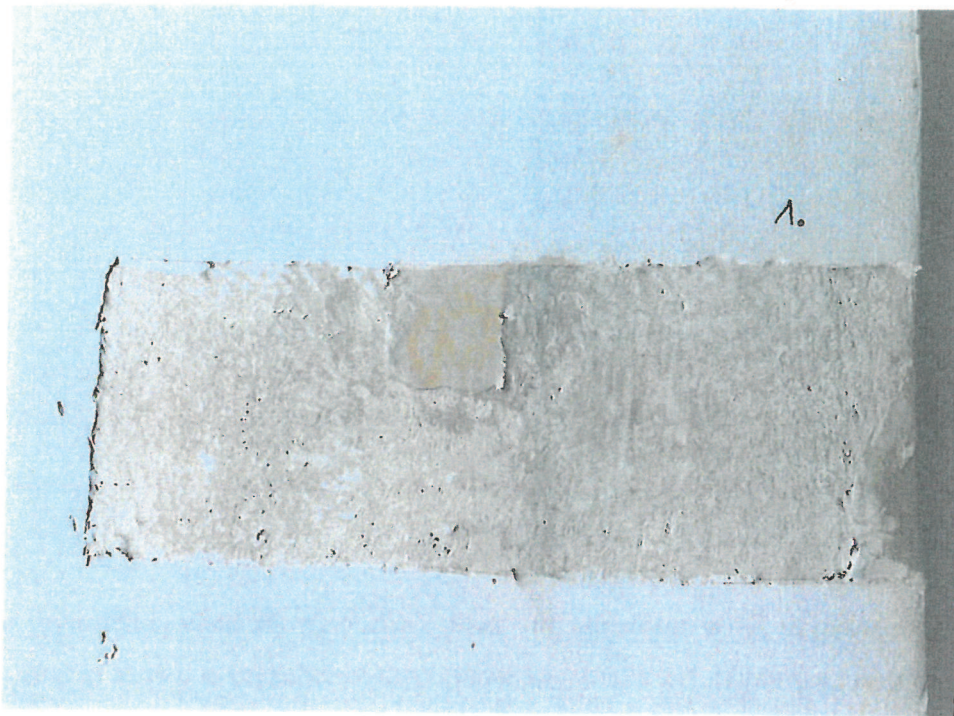
Usytuowane jest na parterze po prawej stronie sieni. Jest to największe pomieszczenie łączące się z sienią i sąsiednim pomieszczeniem nr 2 od strony północnej. Budynku. Oświetlone trzema wysokimi oknami zamkniętymi od góry półkoliście. Podłoga z parkietu, strop wsparty na belkach stalowych w formie wydłużonych prostokątów o łuku odcinkowym.

W pomieszczeniu zachowała się oryginalna stolarka okienna i drzwiowa (drzwi do pomieszczenia nr 2 wtórnie obite zostały dyktą) parkiet ułożony w jodełkę w dobrym stanie zachowania.

W pomieszczeniu nr 1 wykonano 10 odkrywek na ścianie i 4 odkrywki na stolarce okiennej i drzwiowej.

- Odkrywka nr 1 - stratygraficzna - w glifie okiennym . Brak dekoracji.

Najstarsza warstwa w kolorze kremowo-różowym

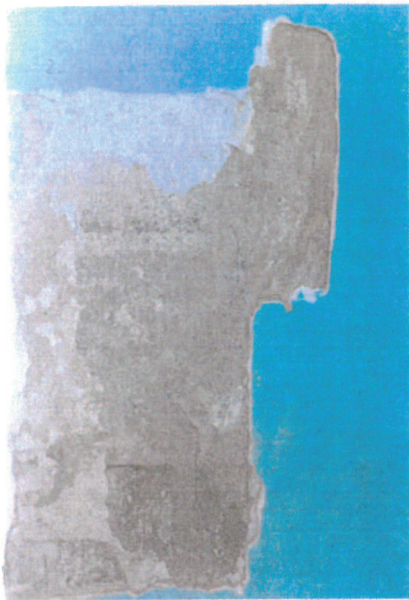
Fot. nr 4. Odkrywka nr 1 w pomieszczeniu nr 1.

Stratygrafia warstw widoczna w odkrywce:

1. tynk wapienno piaskowy
2. pobiała wapienna
3. gładka warstwa malarska w kolorze kremowym
4. gładka warstwa malarska w kolorze różowym
5. warstwa szpachłówki szara
6. gładka warstwa malarska w kolorze żółtym
7. szara warstwa szpachłówki
8. gładka biała warstwa malarska

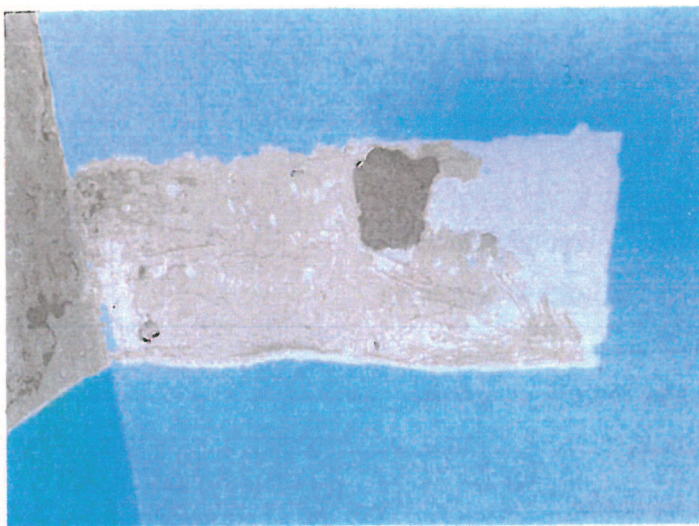
Wnioski: najstarsza warstwa malarska w glifach jest gładka w kolorze kremowym. Została przemalowana 5 razy.

- Odkrywka nr 2 – na ścianie południowej (w pobliżu narożnika pół-zach).
Widoczne ślady dekoracji z zaznaczonym poziomym paskiem –
najprawdopodobniej lamperia na wysokości 1.40 m.

Fot. nr 5. Odkrywka nr 2 w pomieszczeniu nr 1

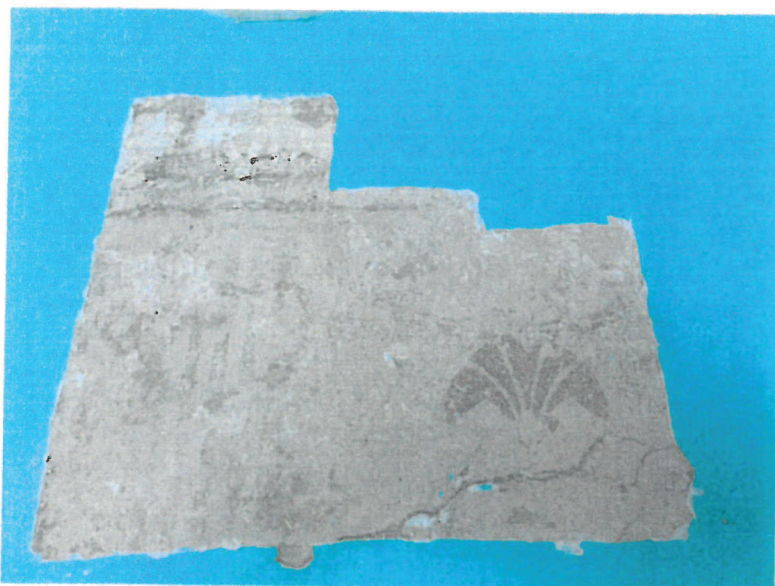
- Odkrywka nr 3 – w narożniku pół- zach. Zachowały się ślady polichromii na ścianie zachodniej. Na ścianie północnej tynk świadczący o tym że w tym narożniku usytuowany był piec ogrzewalny.

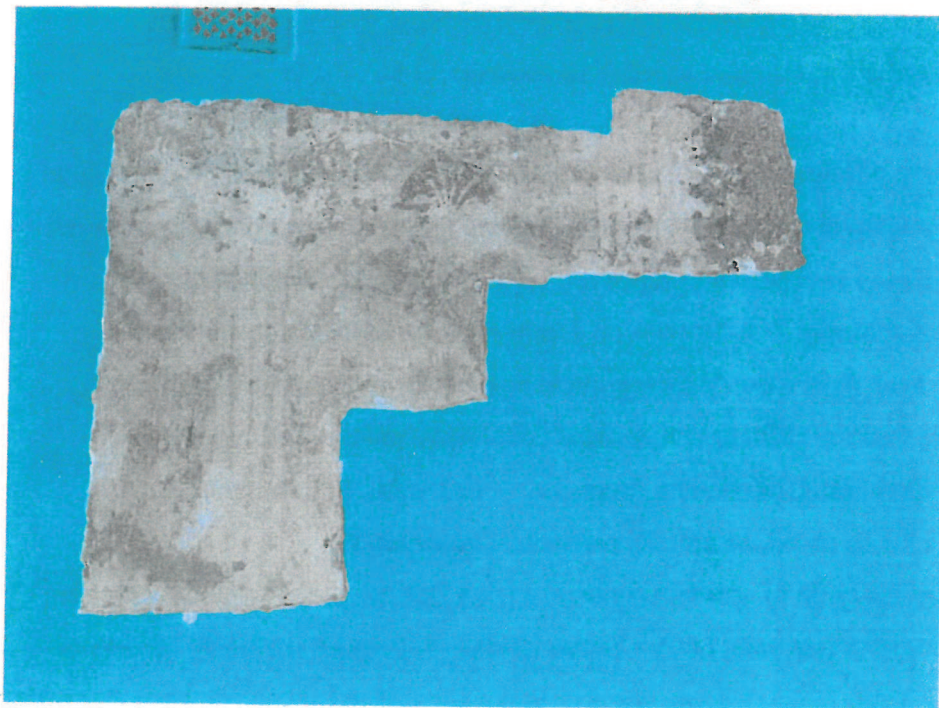
Fot. nr 6. Odkrywka nr 3 w pomieszczeniu nr 1. Widoczna zaprawa gdzie prawdopodobnie znajdował się piec ogrzewalny.

- Odkrywka nr 4 – na ścianie północnej. Widoczne są pionowe paski w kolorze ciemnogrowym
- Odkrywka nr 5 – na ścianie północnej. Brak polichromii.

- Odkrywka nr 6 i 7 – w górnych partiach ściany wschodniej i północnej. Polichromia z pocz. XX w. w dość dobrym stanie (istnieje możliwość odczytania pierwotnej formy i kolorystyki).

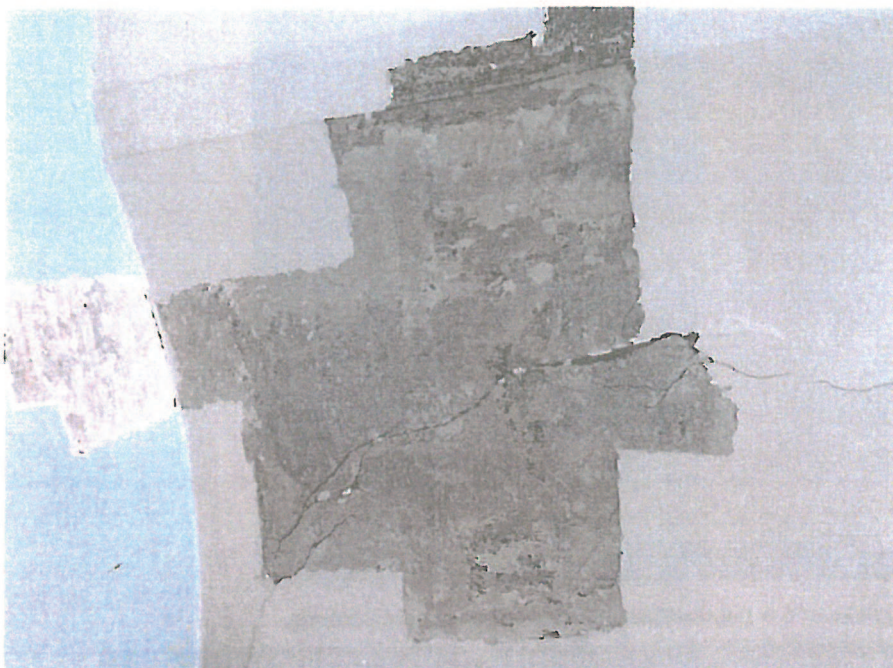
Fot. nr 7. Odkrywka nr 6 w pomieszczeniu nr 1 z odsłoniętą polichromią.

Fot. nr 8. Odkrywka nr 7 w pomieszczeniu nr 1 z odsłoniętą polichromią.

- Odkrywka nr 8 – na ścianie wschodniej. Odkryte śladowe ilości polichromii.
- Odkrywka nr 9 – w narożniku pół- wsch. Widoczne ślady polichromii z widocznymi podziałami poziomymi i pionowymi.

- Odkrywka nr 10 – na stropie belkowym z odcinkowymi wysklepkami.
Odsłonięta polichromia – na niebieskim tle bliżej nieokreślony kształt (ciemna szarość – być może zarys ptaka)

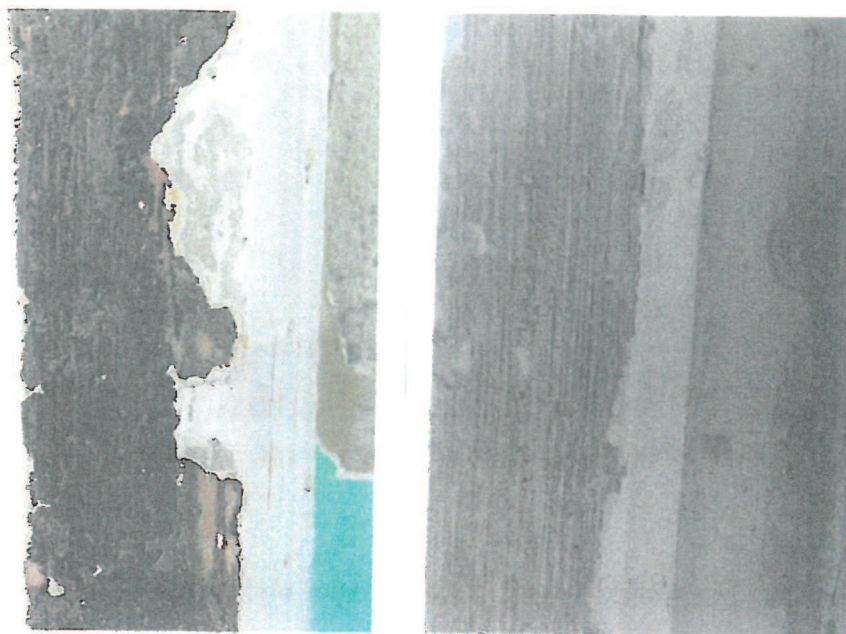
Fot. nr 9. Odkrywka nr 6 wykonana na stropie w pomieszczeniu nr 1

W całym pomieszczeniu, we wszystkich odkrywkach odnaleziono pierwotną polichromię w różnym stopniu zachowania. W dwóch odkrywkach płaszczyznowych (górne partie ściany zachodniej i północnej) wyróżniają się stosunkowo dobrze zachowaną polichromią. W odkrywce odsłoniły się malowidła w formie przestylizowanych motywów dekoracyjnych: na jasnokremowym tle pionowe i ukośne wąskie paski w kolorze szarym oraz cynobrowe palmetki. Również w pozostałych odkrywkach odsłonięto fragmenty polichromii. Stan zachowania polichromii pozwala na odczytanie jej pierwotnej kolorystyki.

Oryginalne tynki piaskowo wapienne z pocz. XX w. zachowały się w dobrym stanie na wszystkich ścianach. Glify okienne gładko malowane w kolorze kremowo-różowym.

Uwaga: wskazane jest odsłonięcie polichromii na wszystkich ścianach i na stropie i przeprowadzenie pełnej konserwacji.

Wykonano 4 odkrywki na drzwiach i oknach. Wykazały one, że drzwi pierwotnie były w kolorze ciemnobrązowym z ciemniejszym mazerunkiem a okna w kolorze białym z szarym mazerunkiem. Drzwi i okna były kilkakrotnie przemalowane farbami olejnymi. Stwierdzono 5 warstw przemalowań.

Fot. nr 10 i 11. Odkrywki na drzwiach i oknie. Pierwotnie drzwi kolor miały ciemno brązowy z mazerunkiem a okna białe z szarym mazerunkiem

W pomieszczeniu nr 1 występują trzy duże podwójne okna od góry zamknięte półkoliście z ozdobnymi, dodatkowymi podziałami szprosami. W oknie w pobliżu narożnika półd – zach - ślepię o łuku falistym. Proponuje się przeprowadzenie pełnej konserwacji stolarki z zachowaniem jej pierwotnej formy (w przypadku wymiany bardziej zniszczonych elementów – należy powtórzyć pierwotną formę i oryginalne podziały. W pomieszczeniu tym znajdują się dwie oryginalne kratki wentylacyjne. Odkrywki wykazały, że są one wykonane z blachy.

Na podłodze oryginalny parkiet, który powinien zostać zachowany. W drzwiach środkowych należy usunąć nabitą wtórnie dyktę.

W oknach występują oryginalne kamienne parapety, które powinny zostać oczyszczone z przemalowań olejnych i po konserwacji ekspozowane bez przemalowań (szary piaskowiec).

Pomieszczenie nr 2

Fot. nr 12. Pomieszczenie nr 2 usytuowane od strony pn-wsch. budynku.

Usytuowane od strony pn-wsch budynku, łączy się z pomieszczeniem w/w nr 1 i hallem głównym w części środkowej budynku. Wnętrze na rzucie zbliżonym do kwadratu oświetlone jest dwoma wysokimi oknami w ścianie wschodniej o łuku półpełnym. Podłoga z parkietu ułożonego w jodełkę w dobrym stanie. Strop analogiczny jak w pomieszczeniu nr 1.

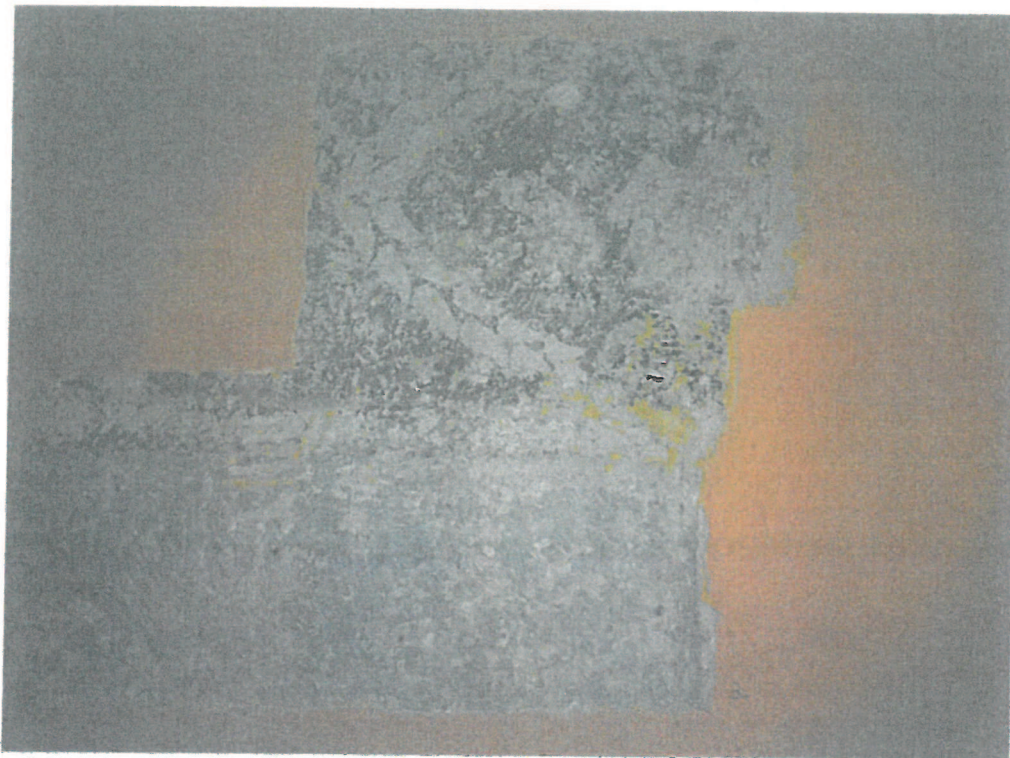
Wykonano 11 odkrywek na ścianach i stropie.

- Odkrywka nr 1 – w glifie okiennym w ścianie wschodniej – najstarsza warstwa w kolorze jasnoblękitnym.

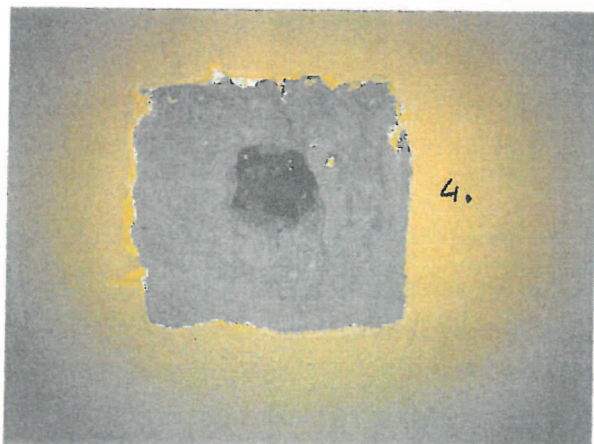
Fot. nr 13. Odkrywka nr 1 w pomieszczeniu nr 2 wykonana w glifie okiennym.

- Odkrywka nr 2 – na ścianie wschodniej – odsłonięta polichromia w kolorze błękitnym
- Odkrywka nr 3 – na ścianie wschodniej (górna partia) – odsłonięta została oryginalna polichromia – dekoracja kwiatowa

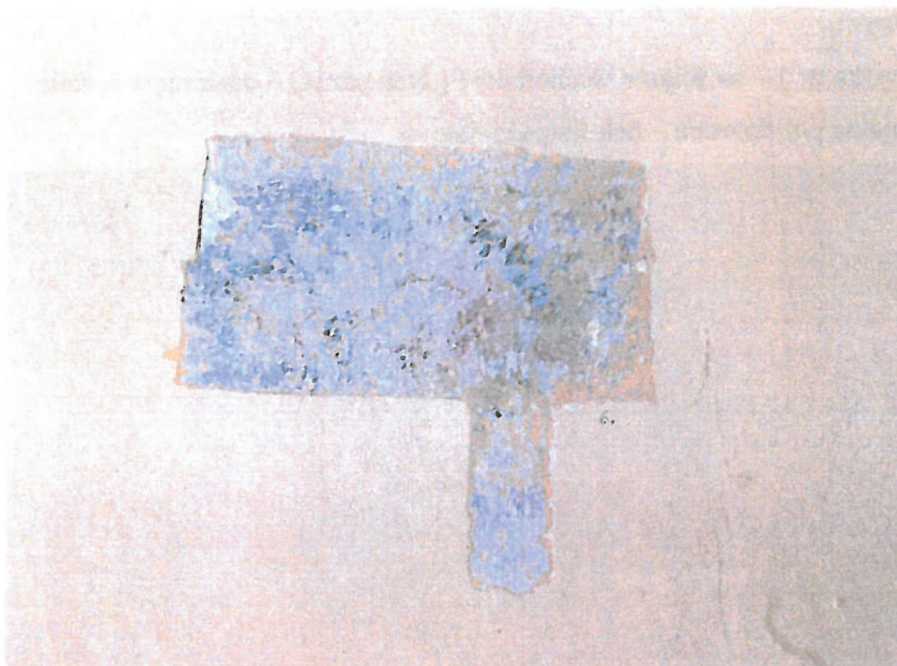
Fot. nr 14. Odkrywka nr 3 w pomieszczeniu nr 2. Odsłonięta polichromia.

- Odkrywka nr 4 – na ścianie północnej. Brak oryginalnego tynku – tynk został wymieniony na cementowo wapienny.

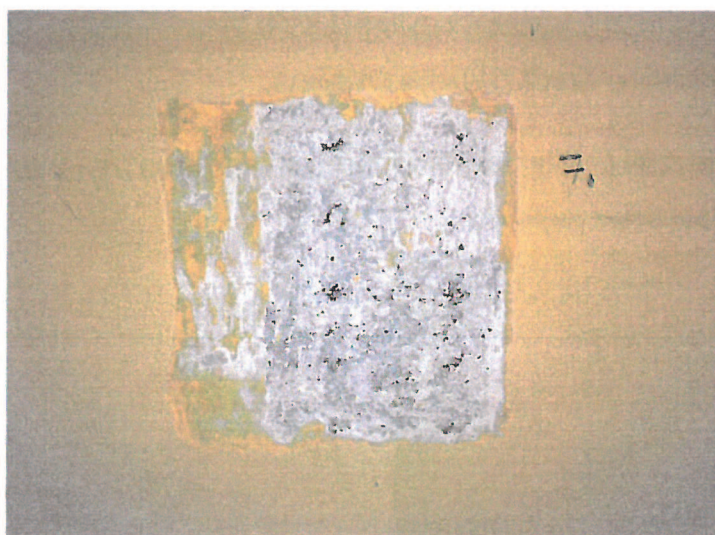
Fot. nr 15. Odkrywka nr 4 w pomieszczeniu nr 2. Odsłonięty wtórny tynk.

- Odkrywka nr 5 i 6 – na ścianie południowej – odsłonięte dekoracje w górnej partii ścian przedstawiające róże.

Fot. nr 16. Odkrywka nr 6 w pomieszczeniu nr 2. Odsłonięta polichromia.

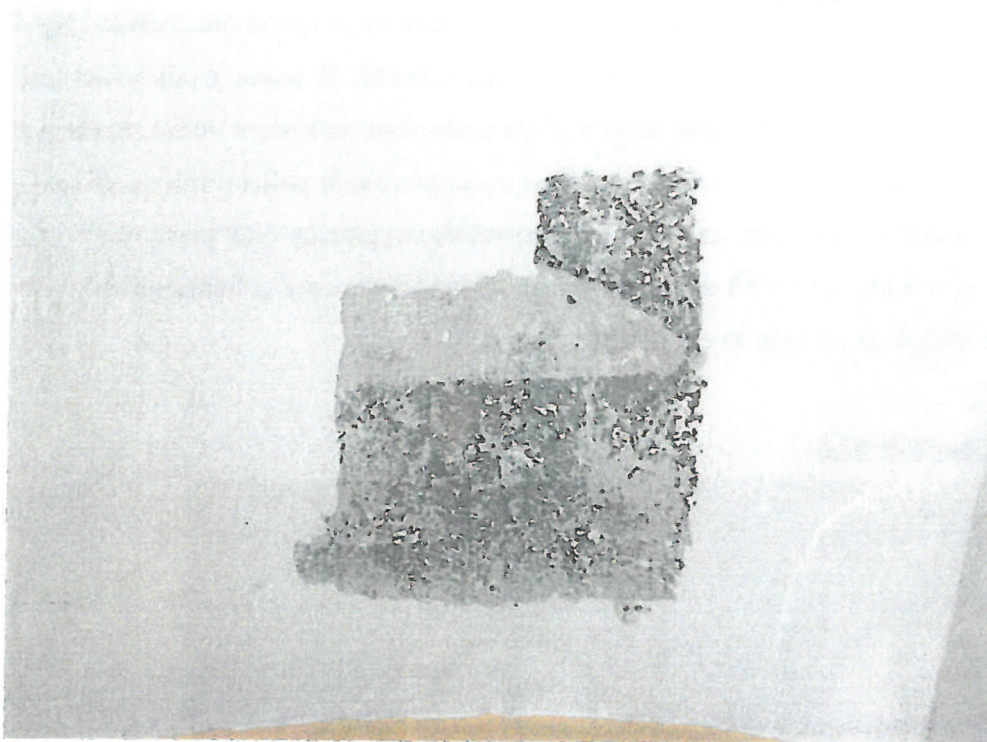
- Odkrywka nr 7 – dolna partia ściany południowej – na niebieskim tle ciemnoniebieskie kropki.

Fot. nr 17. Odkrywka nr 7 w pomieszczeniu nr 2. Odsłonięta polichromia.

- Odkrywka nr 8 – na ścianie pół-zach. Gładkie niebieskie tło.
- Odkrywka nr 9 – na ścianie zachodniej w północnej części – tynki wtórne

- = Odkrywka nr 10 i 11 – dwie odkrywki na stropie – odsłonięta pierwotna dekoracja na szarym tle okrągłe pomarańczowe kształty (być może owoce)

Fot. nr 18. Odkrywka nr 10 wykonana na stropie, w pomieszczeniu nr 2. Odsłonięta polichromia.

Stolarka drzwiowa i okienna

Wykonano 7 odkrywek ma drzwiach i oknach

- = drewniane płyciny w gładach pierwotnie jasnobrązowe z mazerunkiem
- = okna pomalowane pierwotnie jak pomieszczeniu nr 1, na biały kolor z szarym mazerunkiem

parapety drewniane, przeznaczone do konserwacji

parkiet – ułożony w jodełkę, w dobrym stanie

Pomieszczenie nr 2 pierwotnie było dekorowane polichromią na ścianach i stropie. Obecnie na ścianie północnej i północnej części ściany zachodniej polichromia nie zachowała się – wymienione zostały tynki. Zachowane są dwie oryginalne kratki wentylacyjne.

W ścianie południowej zachowała się szafka ścienna, najprawdopodobniej wtórnie wykonana (proponuje się ją zachować)

Dość dobrze zachowana polichromia w formie fryzu: na szarym tle wyróżniają się eliptyczne pola utworzone z przestylizowanych wieńców gdzie po środku namalowane są trzy duże róże w kolorze różowym z zielonymi listkami. Na ścianach gładkie tło w kolorze soczystego jasnego błękitu. W jednej z odkrywek na w/w tle odkryto ciemno błękitne kropki. (Być może podobnie jak w pomieszczeniu nr 3, z kropek utworzony był wzór). Proponuje się konserwację polichromii na stropie w całości oraz na ścianach, na których zachował się oryginalny tynk piaskowo wapienny z pocz. XX w. Na stropie również odkryto fragmenty polichromii na szarym tle. być może były to cynobrowe owoce.

Pomieszczenie nr 3

Fot. nr 19. pomieszczenie nr 3. Ściana zachodnia.

Na rzucie zbliżonym do kwadratu od strony zachodniej analogiczne do pomieszczenia nr 2 od strony wschodniej. Podłoga z parkietu, strop belkowy, odcinkowy. Zachowane dwie oryginalne metalowe kratki wentylacyjne.

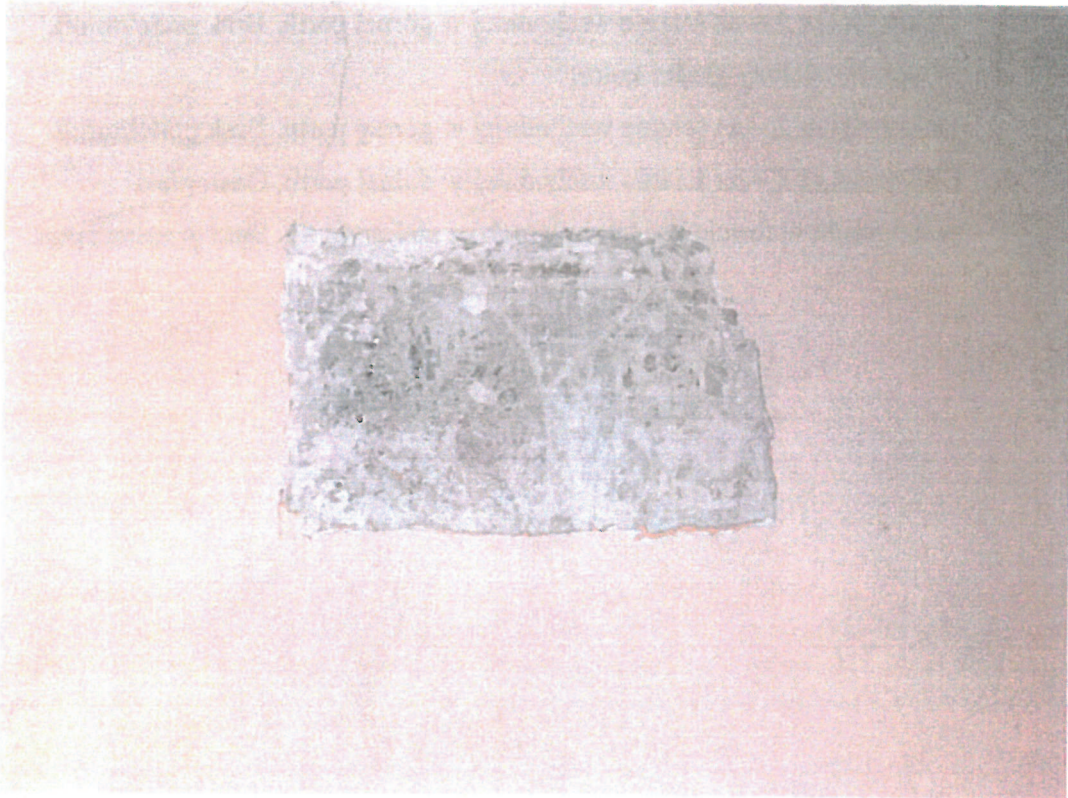
Odkrytki wykonano na wszystkich ścianach i stropie. W dwóch miejscach na ścianie południowej i wschodniej odkryto częściowo zachowaną dekorację (łącznie wykonano 8 odkrywek)

- Odkrywka nr 1 – na ścianie wschodniej w górnej partii. Brak polichromii. Widoczny zielony gładki kolor;
- Odkrywka nr 2 – na ścianie wschodniej w górnej partii. Brak polichromii.
- Odkrywka nr 3 – na ścianie wschodniej w dolnej partii. Odślonięta polichromia w formie kropek i plamek na zielonym tle. Bardzo zniszczona.

Fot. nr 20. Odkrywka nr 3 w pomieszczeniu nr 3 na ścianie wschodniej, odślonięta polichromia.

- Odkrywka nr 4 – na ścianie południowej w dolnej partii. Brak polichromii.
- Odkrywka nr 5 – na ścianie południowej w górnej partii. Odślonięta polichromia w formie zgeometryzowanych ornamentów roślinnych. Widoczne listki i róże przestylizowane.

Fot. nr 21. Odkrywka nr 5 w pomieszczeniu nr 3 na ścianie południowej, odsłonięta polichromia.

- Odkrywka nr 6 – na zachodniej ścianie w górnej partii. Brak polichromii.
- Odkrywka nr 7 – na północnej ścianie. Brak polichromii. Tynk został wymieniony.
- Odkrywka nr 8 – wykonana na stropie. Ślady polichromii. Bardzo zniszczona.

Na ścianie południowej: na szarozielonkawym gładkim tle występują motywy dekoracyjne, zgeometryzowane i utworzone z małych kropek w kolorze białym i większych w formie „łezki“ w kolorze karminowym.

Na ścianie wschodniej fryz utworzony został z rozetek, kropek i kresek mocno przestylizowanych, listków i motywów kwiatowych (róże?). od góry występują różnej szerokości szare paski. Tło podobnie jak w partiach niższych ścian w kolorze jasnoszaro – zielonkawym.

Stan zachowania tynków w dolnych partiach ściany północnej i zachodniej bardzo zły, tynk odpada od ceglanego podłoża dużymi płatami z powodu znacznego zawilgocenia. Na stropie odkryto również ślady polichromii w złym stanie technicznym (łuszczące się warstwy).

Odkrywki na oknach i drzwiach:

Fot. nr 22. Odkrywka na drzwiach, najstarsza warstwa ciemnobrązowa z mazerunkiem.

Stolarka drzwiowa ciemnobrązowa a okienna biała z szarym mazerunkiem. Dwa okna w ścianie zachodniej analogiczne jak w pozostałych wnętrzach. Od zewnątrz zabezpieczone ozdobnymi koszowymi kratami. Parapety drewniane, przeznaczone do konserwacji.

Pomieszczenie nr 3 pierwotnie w całości było polichromowane, na ścianie północnej oryginalny tynk nie zachował się. Pracami konserwatorskimi mogłyby być objęte zachowane fragmenty z polichromią.

Pomieszczenie nr 4

Fot. nr 23. Pomieszczenie nr 4. Widok na północną ścianę z czteroskrzydłowymi drzwiami.

Na rzucie prostokąta zbliżonego do kwadratu oświetlone dwoma oknami w ścianie południowej.

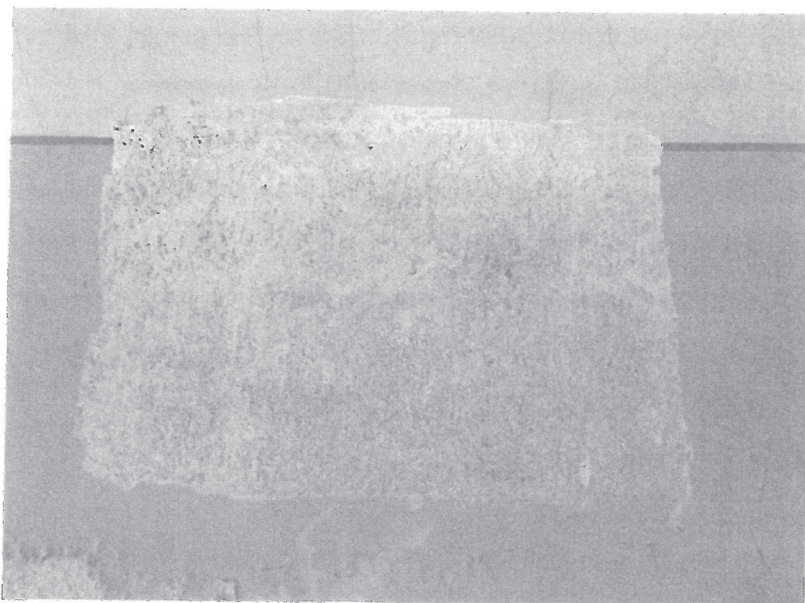
Wykonanych zostało 7 odkrywek na ścianach i stropie.

- Odkrywka nr 1 – na ścianie zachodniej w dolnej partii. Brak polichromii. Odslonięty gładki błękitny kolor.

Fot. nr 24. Odkrywka nr 1 w pomieszczeniu nr 4

- Odkrywka nr 2 – na ścianie zachodniej w górnej partii. Odslonięto zarys polichromii, która istniała ale została mocno przemyta w trakcie poprzednich remontów. Dekoracja w formie zgeometryzowanych ornamentów bez zachowanego koła r₁₄,

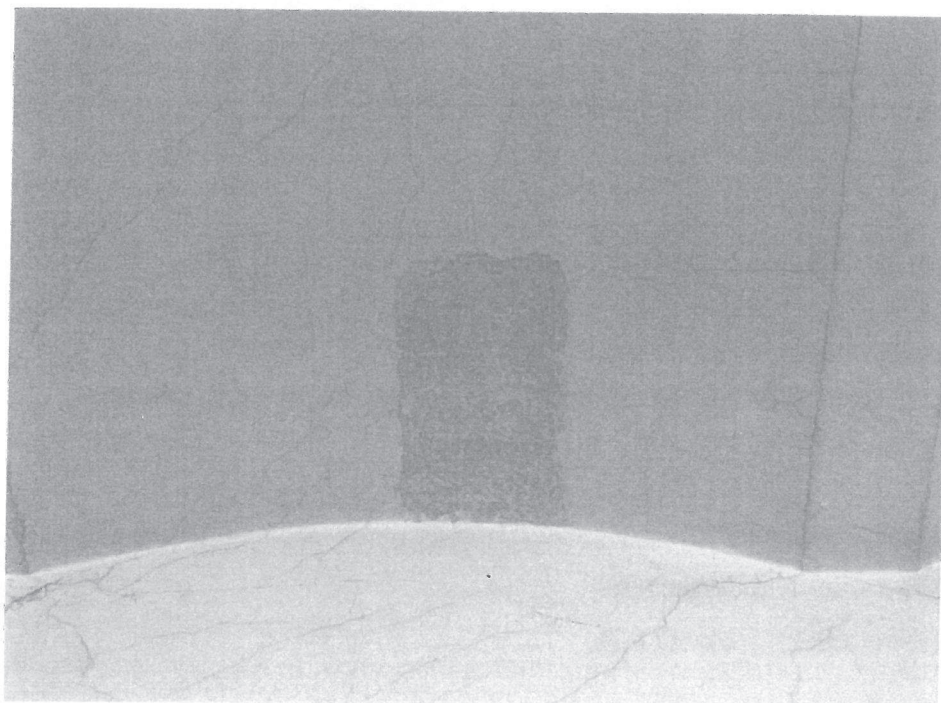
Fot. nr 25. Odkrywka nr 2 w pomieszczeniu nr 4. Widoczne ślady dekoracji.

Odkrywka nr 3 – na ścianie północnej w górnej partii. Brak polichromii.

Odkrywka nr 4 – na ścianie wschodniej w górnej partii. Brak polichromii.

Odkrywka nr 5 – na ścianie południowej w górnej partii. Brak polichromii.

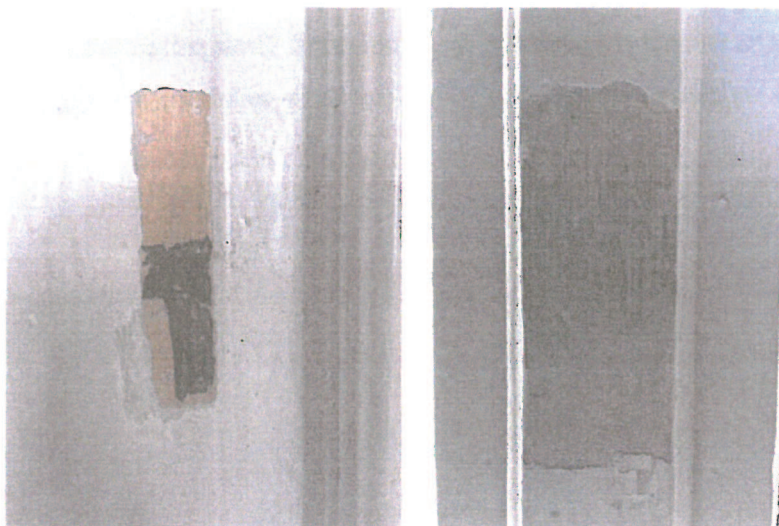
Odkrywka nr 6 – wykonana na stropie. Odsłonięto ślady polichromii mocno przemytej.

Fot. nr 26. Odkrywka nr 6 wykonana na stropie w pomieszczeniu nr 4. Widoczne ślady dekoracji.

Odkrywki na ścianach ujawniły pierwotną polichromię, która została mocno przemyta podczas poprzednich remontów. Pod stropem opartym na belkach stalowych występuje szeroki fryz utworzony z poziomo ułożonych rombów z dodatkowym wypełnieniem rozetkami. Dekoracja ta zachowała się śladowo – została przemyta na całej powierzchni. Poniżej ściany były gładko malowane w kolorze jasnoniebieskim w odcieniu zielonym. Odkrywki na stropie ujawniły istnienie polichromii podobnie jak na ścianach jednak obecnie polichromia jest mocno przemyta. Z uwagi na zły stan zachowania polichromii nie przewiduje się konserwacji ale nie należy skubać tynków. Stan zachowania tynków dość dobry.

Stolarka drzwiowa: Między pomieszczeniami 3 i 4 - czteroskrzydłowe drzwi. Stolarka w kolorze brązowym. (w drzwiach zachowała się stara klamka) Dwie pary drzwi w ścianie wschodniej. Mniejsze drzwi znajdujące się od południowej strony są wtórne.

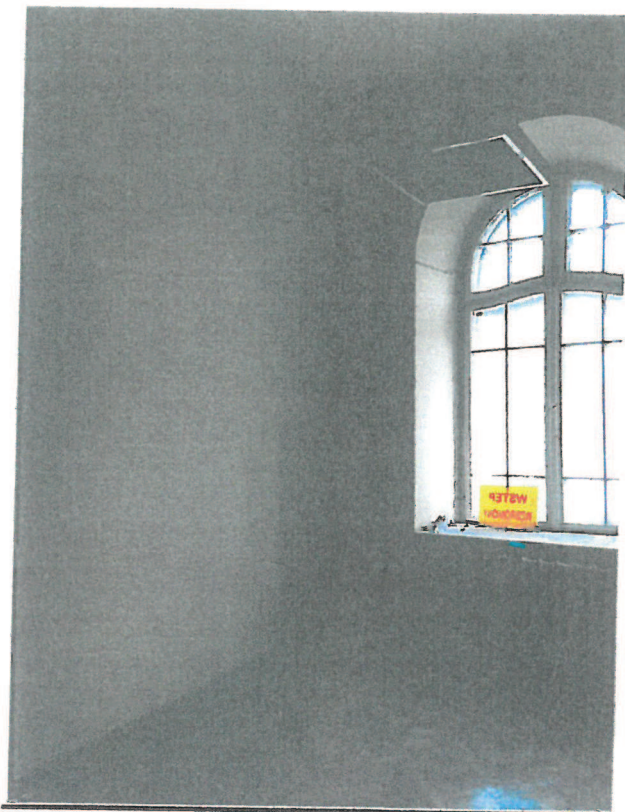

Fot. nr 27. Odkrywki na drzwiach i stolarce. Drzwi były brązowe, okna białe z szarym mazerunkiem.

Parapety okienne z tworzywa sztucznego, oryginalnych brak. Stolarka okienna w kolorze białym z szarym mazerunkiem.

Podłoga z białych desek – parkietu brak.

Pomieszczenie nr 5

Fot. nr 28. Pomieszczenie nr 5.

Wykonano 7 odkrywek. Nie odnaleziono śladów polichromii. W stratygraficznym układzie warstw – mniejsza ilość warstw, co może świadczyć o wymianie w tym pomieszczeniu pierwotnych tynków. Stolarka drzwiowa jasnokremowa, mazerowana. Okno w południowej ścianie analogiczne jak w pomieszczeniu nr 1 (faliste ślemię). Parapet kamienny. Parkiet ułożony w jodełkę. W pomieszczeniu nr 5 w przęśle północnym strop płaski został zasłonięty podwieszonym sufitem z karton-gipsu, w przęśle południowym sufit z nowym tynkiem.

Sień

Na osi centralnej budynku od strony południowej. Sień składa się z dwóch części oddzielonych drzwiami wahadłowymi.

Fot. nr 29. Sień. Drzwi wahadłowe z doświetleniem.

Część pierwsza sieni:

Fot. nr 30. Pierwsza część sieni. Widoczne wtórne drzwi wejściowe.

Rodzaj wiatrołapu z drzwiami głównymi, wtórnymi. Pierwotne drzwi powinny się odtworzyć na podstawie istniejących fotografii archiwalnych.

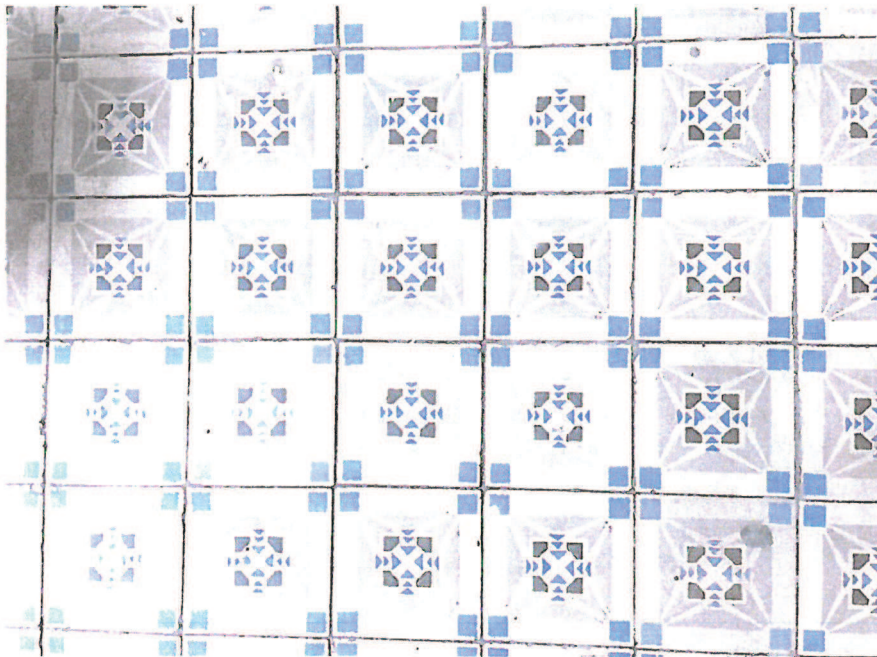
Fot. nr 31. Archiwalne zdjęcie budynku przed wymianą drzwi wejściowych.

Wykonano 4 odkrywki na ścianach i sklepieniu krzyżowym. Na ścianach tynki częściowo wymienione na nowe, brak polichromii. Na sklepieniu ślady dekoracji – na jasnoszarym tle pojedynczych łuski niebieskiego koloru- brak możliwości rozwarstwienia od młodszych pobiał.

Fot. nr 32. Odkrywka na ścianie w pierwszej części sieni. Brak dekoracji. Jasno szary kolor ściany.

Posadzka ozdobna z płytek ceramicznych stosunkowo dobrze zachowana. Należy poddać posadzkę konserwacji.

Fot. nr 33. Posadzka z płytek ceramicznych w sieni.

Część druga sieni:

Fot. nr 34. Druga część sieni.

Wykonano 4 odkrywki na ścianach i sklepieniu krzyżowym. Brak zachowanej dekoracji na ścianach. Na sklepieniu dekoracja zachowana szczątkowo, w formie niebieskich szlaczków.

Fot. nr 35. Druga część sieni. Odkrywka na sklepieniu. Zachowana szczątkowo dekoracja.

Fot. nr 36. Druga część sieni. Odkrywka na ścianie. Brak dekoracji. Najstarszy zachowany kolor ściany szroniebieski.

Stolarka drzwiowa: wykonane zostały 4 odkrywki. Stolarka w kolorze ciemnobrązowym z mazerunkiem. Drzwi dwuskrzydłowe z bocznymi płycinowymi ściankami, oszklone z naświetlami. W drzwiach zachowały się oryginalne zawiasy. Posadzka analogiczna jak w pierwszej części sieni.

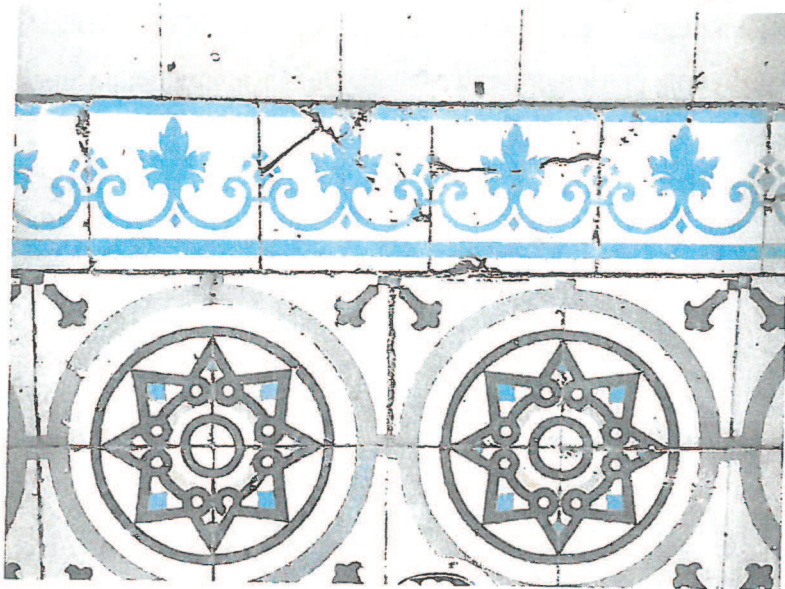
Należy usunąć grubą warstwę olejnej farby z kamiennych stopni. Krawędzie stopni zabezpieczone są przerdzewiałymi sztabami.

Hall główny

Fot. nr 37. Hall główny.

Usytuowany jest po środku budynku, pełni on rolę komunikacyjną z poszczególnymi pomieszczeniami i z klatką schodową. Zachowała się w dobrym stanie posadzka z płytek ozdobnych tworzących wzór dywanowy. Należy poddać ją konserwacji.

Fot. nr 38. Posadzka w hallu głównym.

Wykonano 6 odkrywek na ścianach i sklepieniu krzyżowym.

Na ścianach brak polichromii – pierwotna warstwa – jasnokremowy gładki kolor. Na sklepieniu dekoracja zachowała się szczątkowo, podobnie jak w sieni (pojedyncze łuski błękitnego koloru). Brak możliwości oddzielenia od młodszych warstw pobiał.

Fot. nr 39. Odkrywka wykonana w hallu głównym na sklepieniu. Pojedyncze łuski niebieskiego koloru.

Przepierzenie w kierunku klatki schodowej i piwnicy. Drzwi do składzików – wymienione zostały futryny i skrzydła drzwiowe. Drzwi do pomieszczeń nr 2 i 3 zachowały się pierwotne, w kolorze ciemnobrązowym, mazerowane. W hallu brak jest okien – oświetlenie pośrednie przez naświetla w sieni. Dołem ściany hallu i sieni obiega lamperia ze sztucznego tworzywa – należy ją zlikwidować.

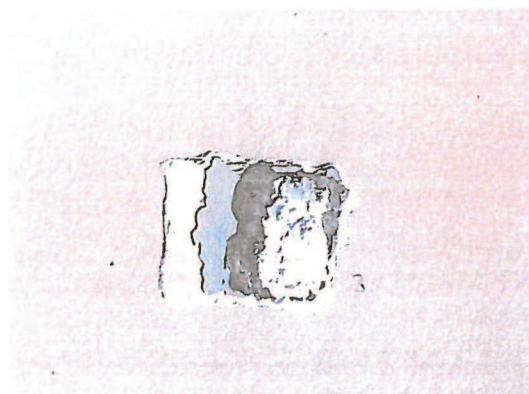
Klatka schodowa

Fot. nr 40. Klatka schodowa.

Zostało wykonanych 16 odkrywek na ścianach, podniebiach biegów schodów i spoczników. We wszystkich odkrywkach nie stwierdzono istnienia polichromii.

Stratygraficzna odkrywka na lamperii wykazuje 6 warstw przemalowań. Najstarsza warstwa jest jasnokremowa.

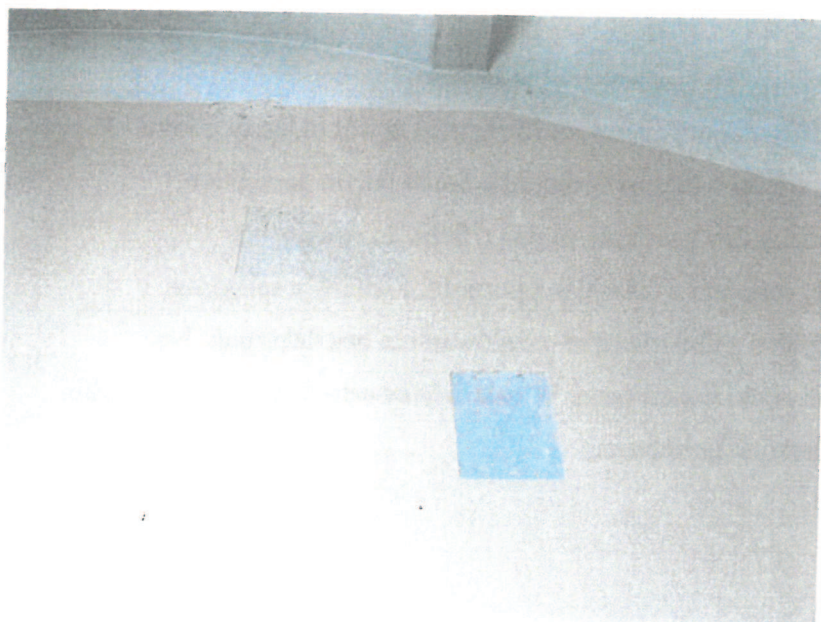

Fot. nr 41. Odkrywka stratygraficzna na lamperii. Widocznych 5 warstw przemalowań.

Na sufitach i podniebiach kolor jasnoszary. Polichromii brak.

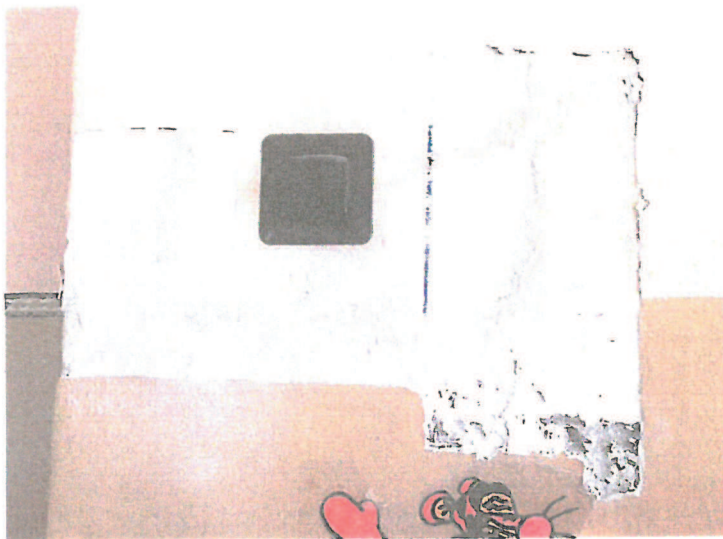

Fot. nr 42. Odkrywka na suficie.

Fot. nr 43. Odkrywki na ścianach

W odkrywce nr 6 przy podciągu na I p. (ścianka zachodnia) widoczny jest wtórny tynk na jasnoszarym tle i niebieski, pionowy pasek.

Fot. nr 44. Odkrywka na klatce schodowej. Widoczne wtórne tynki z niebieskim paskiem.

Okna klatki schodowej z ozdobną oryginalną stolarką.

Na wysokości spocznika między parterem i I piętrzem otwór okienny o łuku koszowym, w górnej części o łuku półpełnym z drewnianym parapetem.

Schody drewniane przemalowane farbą olejną (farba do usunięcia).

Balustrada metalowa, ozdobna z drewnianą poręczą. Podniebie schodów prowadzących na strych – z drewnianym oszalowaniem bez dekoracji. Na

spocznikach ozdobne płytki ceramiczne. W całej klatce schodowej na wszystkich poziomach nie stwierdzono polichromii.

I piętro

Sala widowiskowa

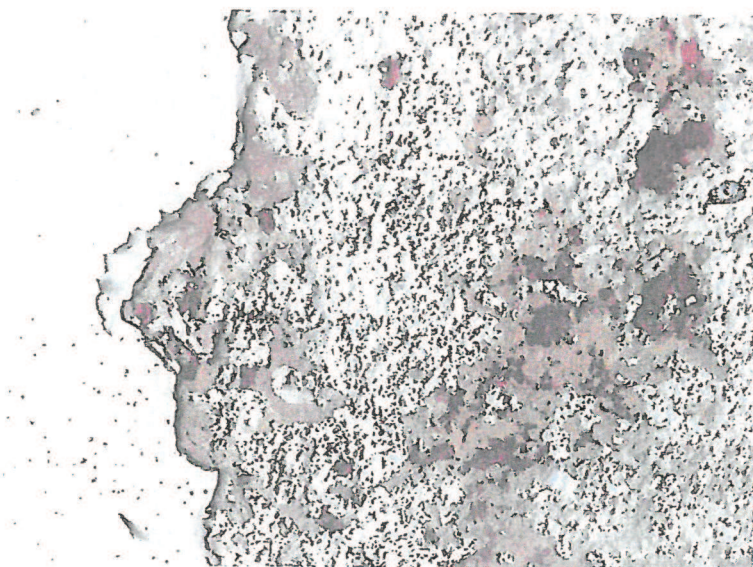

Fot. nr 45. Sala widowiskowa.

Bardzo wysokie wnętrza oświetlone pierwotnie pięcioma ozdobnymi oknami (trzy okna z łukowatym śłemeniem – na osi budynku. Parapety wykonane są z lastriko.

Wykonano dwie odkrywki stratygraficzne.

Odkrywka stratygraficzna nr 1 na płaszczyznach wokół płycin:

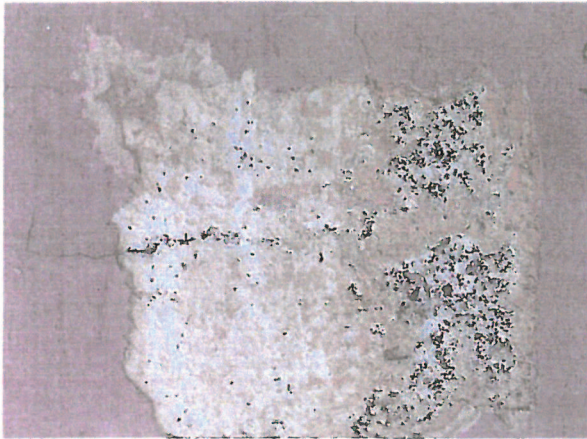

Fot. nr 46. Odkrywka stratygraficzna na płaszczyznach wokół płycin w sali widowiskowej.

W stratygrafii stwierdzono 8 warstw:

1. tynk piaskowo wapienny na ceglanym wątku
2. pobiała jasnokremowa wapienna
3. warstwa jasnoróżowa
4. warstwa ugrowa
5. warstwa ciemnoróżowa
6. warstwa jasnoróżowa
7. biała szpachlówka
8. warstwa w kolorze różowym (płaszczyzny gładkie – tło dla płycin) technika kredowo klejowa

Odkrywka stratygraficzna nr 2 na płaszczyznach w płycinach:

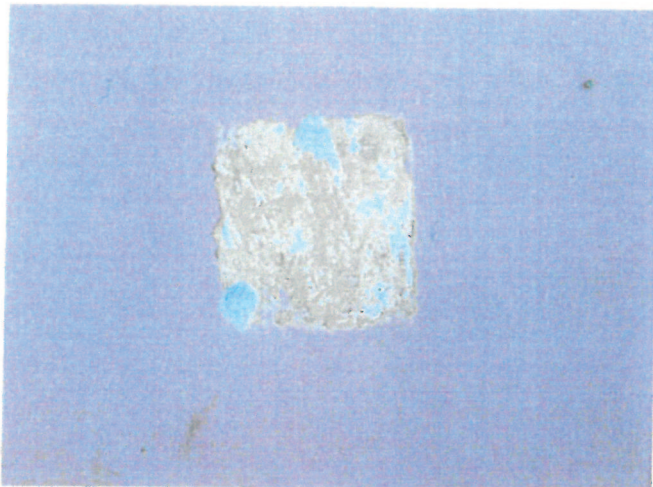
Fot. nr 47. Odkrywka stratygraficzna na płycinach w sali widowiskowej.

W stratygrafii stwierdzono 7 warstw:

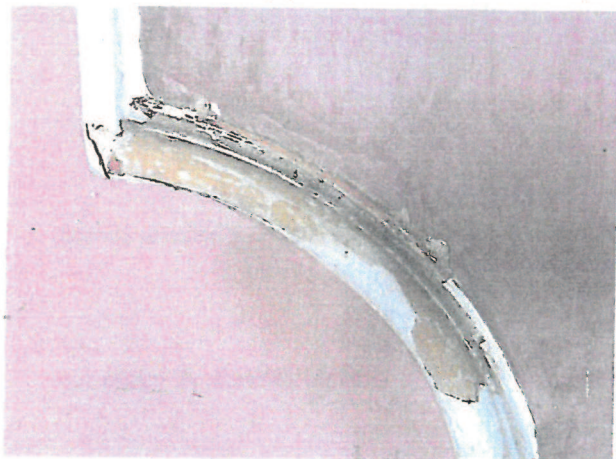
1. tynk piaskowo wapienny na ceglanym wątku
2. pobiała jasnokremowa wapienna
3. płyciny w kolorze ugrowym łącznie z profilowanymi listwami sztukatorskimi
4. warstwa jasnoróżowa
5. warstwa różowa
6. warstwa jasnoróżowa
7. warstwa w kolorze ciemnoróżowym w płycinach

dotatkowo wykonano 13 odkrywek płaszczyznowych na ścianach.

Wypukłe płytki wraz z profilowanymi obramieniami były pierwotnie w kolorze ugrowym.

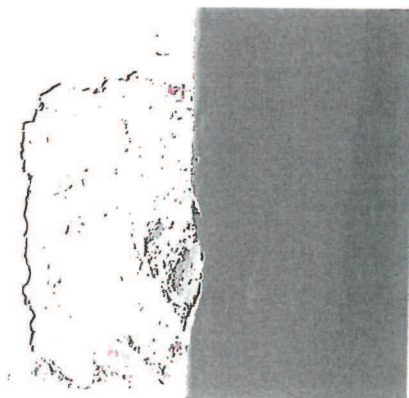

Fot. nr 48. Odkrywka na płytkach w sali widowiskowej. Odślonięty oryginalny ugrowy kolor.

Fot. nr 49. Odkrywka na profilowanych obramieniach płytek w sali widowiskowej. Odślonięty oryginalny ugrowy kolor.

Płaszczyzny ścian wokół płytek były w kolorze jasnoróżowym

Fot. nr 50. Odkrywka na ścianach wokół płytek w sali widowiskowej. Odślonięty jasnoróżowy kolor.

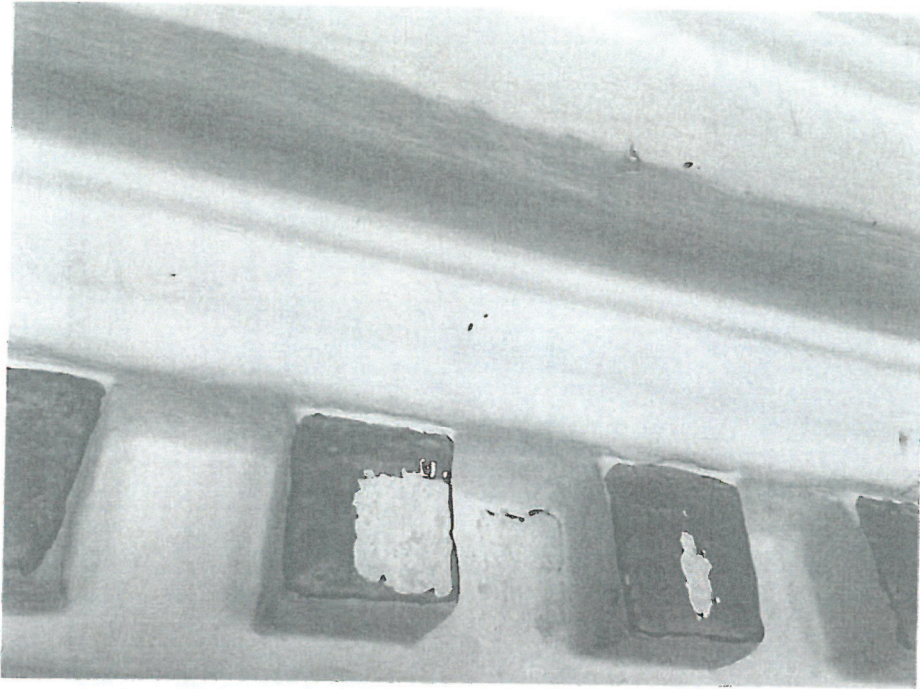
Zostały również wykonane odkrywki w górnej części ścian. Odkrywki wykonywano z balkonu na wschodniej ścianie, obecnie przysłoniętego ścianką. W górnym pomieszczeniu na dawnym balkonie wykonano 6 odkrywek w górnej części ścian i 3 odkrywki na suficie ze sztukateriami. Ściany podobnie jak na dole były pierwotnie malowane: gładkie płaszczyzny - w kolorze różowym, obramienia i płyciny - w kolorze ugrowym o odcieniu żółtym.

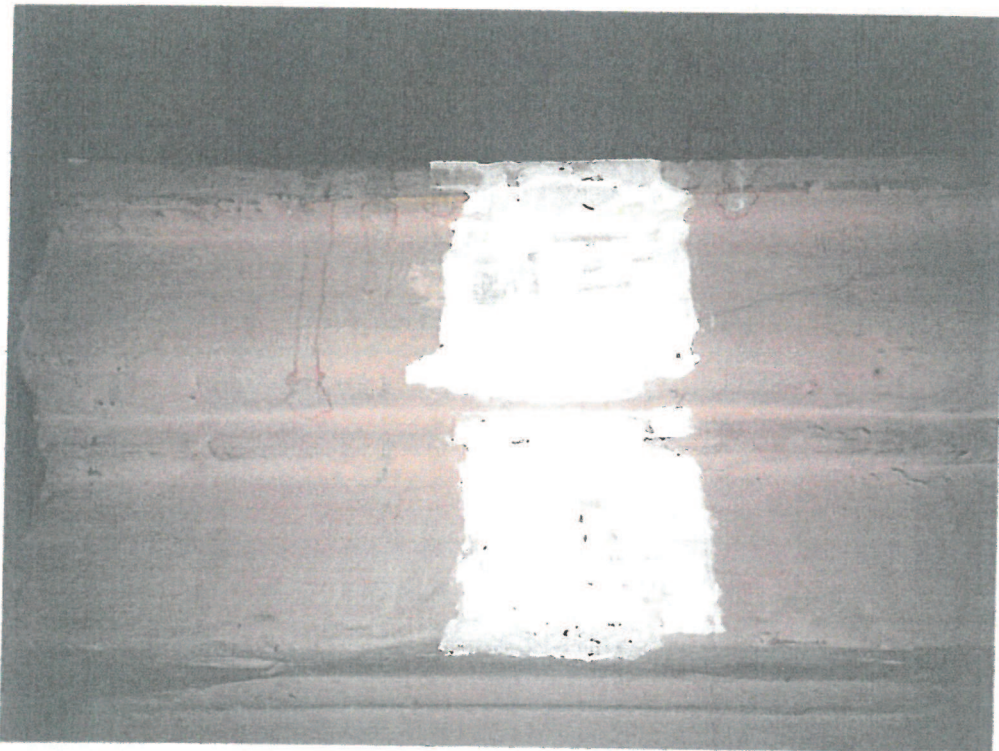
Fot. nr 51. Odkrywki wykonane w górnych partiach ścian sali widowiskowej z balkonu obecnie przysłoniętego wtórną ścianką.

Odkrywki wykonane zostały na ścianach, płycinach i sztukateriach. A także na balustradzie balkonu na północnej ścianie.

Sztukaterie nie były złożone. Sztukaterie były pierwotnie pobielone pobią wapienną a najstarsze warstwy malarskie są w kolorze jasnoszarym i szarobłękitnym na ornamentach kostkowych.

Fot. nr 52. Odkrywka na sztukateriach w formie fryzu kostkowego. Najstarsza warstwa malarska odsłonięta w kolorze szaroniebieskim.

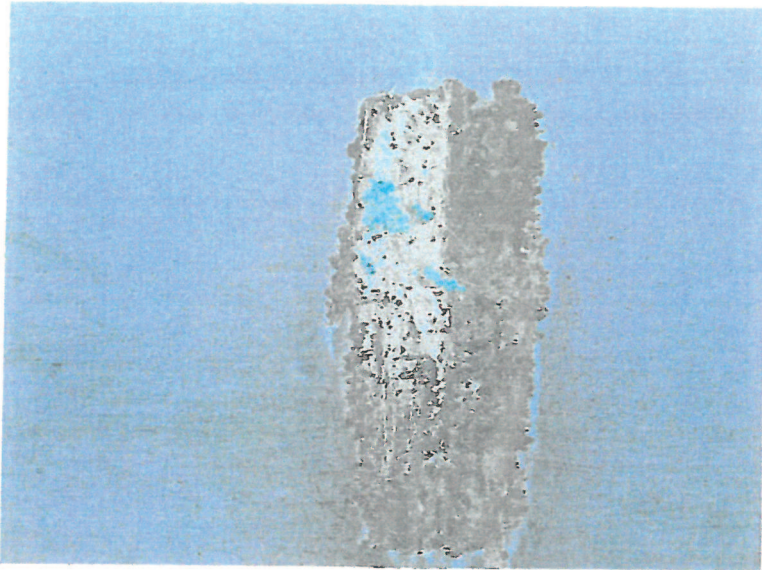
Fot. nr 53. Odkrywka na gzymsie w górnej partii ścian sali widowiskowej. Widoczny jasnoszary kolor.

Fot. nr 54. Odkrywka na sztukateriach na suficie w sali widowiskowej. Widoczny jasnokremowa pobiąta wapienna i jasnoszary kolor.

Fot. nr 55. Odkrywka na sztukateriach na suficie w sali widowiskowej. Widoczny jasnokremowa pobiąta wapienna i jasnoszary kolor.

Fot. nr 56. Odkrywka na balustradzie balkonu na północnej ścianie w sali widowiskowej. Widoczny jasnokremowa pobiąta wapienna i ciemnoróżowy kolor.

Wykonano 7 odkrywek na stolarce.

W ścianie północnej istnieją trzy pary drzwi dwuskrzydłowych – pierwotnie brązowe z mazerunkiem

Wykonano odkrywkę stratygraficzną na drzwiach. Stwierdzono aż 8 warstw przemalowań.

Fot. nr 57. Odkrywka stratygraficzna na drzwiach w sali widowiskowej.

Okna w kolorze jasnokremowym z delikatnie ciemniejszym mazerunkiem.

Fot. nr 58. Odkrywka na stolarcze okiennej w sali widowiskowej.

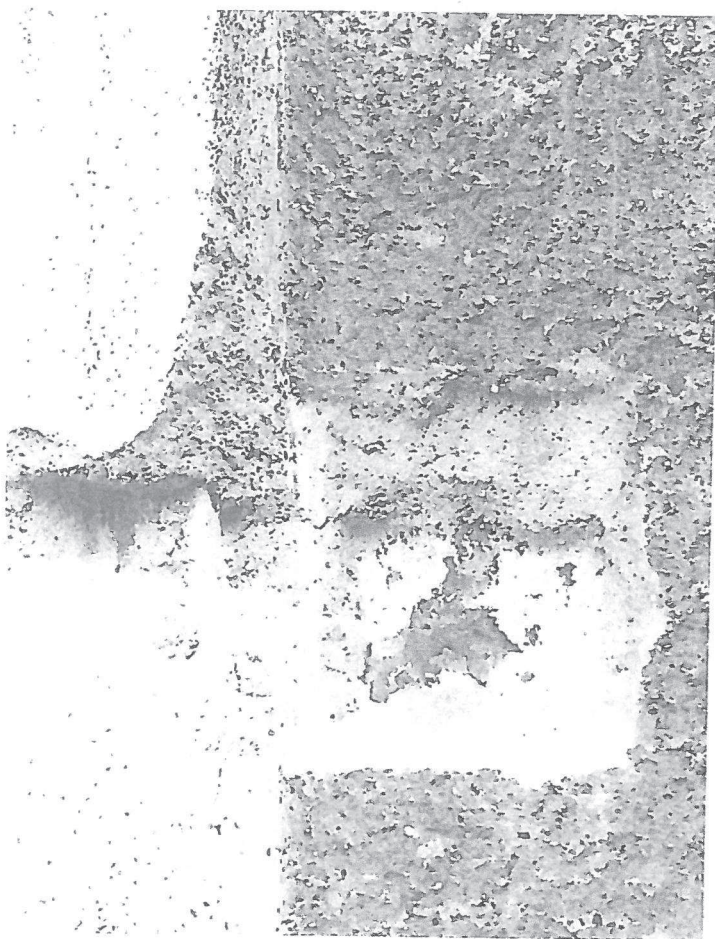
Parkiet we wnętrzu zachował się w złym stanie, ułożony w jodełkę – pole centralne. Po bokach pas, bordiura z wąskich klepek ułożonych poziomo – stan zachowania dobry.

W dolnych partiach ścian drewniana boazeria – do usunięcia.

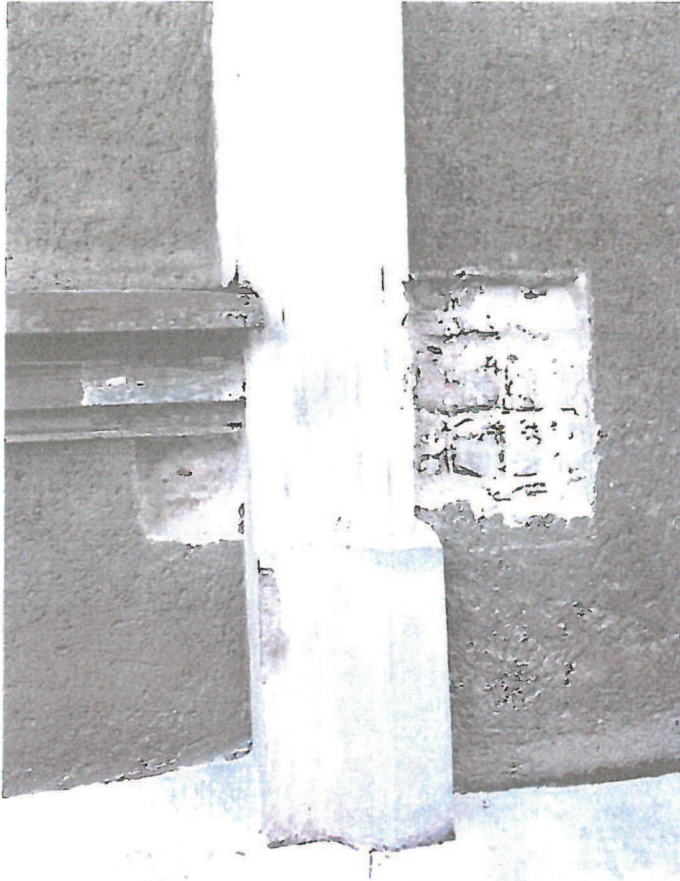
Podłoga na balkonie z desek. Wnętrze na balkonie oświetla górna część wysokiego okna na osi skrajnej.

Odkrywki na zewnątrz budynku

Odkrywki na elewacji wschodniej wykazały, że podczas ostatniego remontu starsze tynki na gładkich płaszczyznach zostały skute w całości a profilowane opaski nie skuwano tylko je przemaalowano. Oryginalnie były w kolorze szarym. Tynki na gładkich powierzchniach cementowo-wapienne z fakturalnie opracowaną powierzchnią. Okna były ciemno brązowe.

Fot. nr 59. Odkrywka na elewacji. Widoczny brak oryginalnych zapraw , które zostały skute do cegły. Obecnie tynk wapienno cementowy opracowany fakturalnie.

Fot. nr 60. Odkrywka na elewacji wschodniej.

Fot. nr 61. Odkrywka na elewacji wschodniej. Widoczny szary kolor na profilowanych opaskach.

Fot. nr 62. Odkrywka na elewacji wschodniej. Widoczny szary kolor na profilowanych opaskach.

Fot. nr 63. Odkrywka na oknach na elewacji. Najstarsza zachowana warstwa malarska jest w kolorze brązowym.

Uwaga: w elewacji frontowej i bocznej od zachodu nie zostały odtworzone trzy pilastry z korynckimi kapitelami, miejsca te opracowano gładko przez co elewacja utraciła swoją symetryczną kompozycję. Podczas renowacji należy przywrócić jej pierwotną formę.

Podsumowanie wyników badań konserwatorskich

Historyczna i artystyczna wartość obiektu przy ul. Tarnowskiego nr 1 jest bardzo wysoka. Wartość historyczna wynika między innymi z racji funkcji jaką miała pełnić budowla (Budynek Towarzystwa Żydowskiego) oraz z uwagi na znajomość z nazwiska inżyniera nadzorującego budowę, najprawdopodobniej również autora planów architektonicznych (inż. S. Kormana).

Badania odkrywkowe wykazały, że oprócz reprezentacyjnej sali widowiskowej na I piętrze cztery pomieszczenia na parterze były polichromowane o modernistycznych cechach stylistycznych. W dwóch wnętrzach nr 1 i nr 2 na parterze od strony wschodniej stan zachowania tych dekoracji pozwala na jej pełne odtworzenie i konserwację. Reprezentacyjna sala na I piętrze po usunięciu wtórnych przemaalowań, po konserwacji powinna odzyskać swój pierwotny charakter i kolorystykę (obecnie balkon na wschodniej ścianie nie pełni swojej pierwotnej funkcji).

Do najcenniejszej wartości badanego obiektu należy oryginalna stolarka okienna i drzwiowa. Inne elementy są również godne zachowania między innymi: klatka schodowa, dekoracyjne posadzki, ozdobne kratki wentylacyjne, kraty koszowe i kamienne parapety oraz schody w sieni.

Stolarka okienna wyróżnia się spośród już nielicznie zachowanej w Jarosławiu swoją oryginalnością i mistrzostwem wykonania. W elewacjach pełni ona wiodącą rolę kompozycyjną – z tej racji powinna być konserwowana a nie wymieniona na nową. W przypadku zaistnienia konieczności wymiany fragmentów stolarki okiennej ze względu na zły stan techniczny, powinny one zostać odtworzone w identyczny sposób jak oryginał. Stolarka okienna i drzwiowa zachowała się prawie w 100 %. Odkrywki pozwoliły ustalić jej pierwotną kolorystykę i charakter gdzie dominowały mazerunki. Drzwi wejściowe do budynku powinny zostać zrekonstruowane na podstawie zdjęć archiwalnych. Należy także zrekonstruować brakujące pilastry z korynckimi kapitelami na elewacji frontowej.

Przemysław
08.09.2018 v

KONSERWACJA ZABYTKÓW
KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Stanisław SEK
ul. Zawiszy Czarnego 18, 37-700 Przemysław
Reg. 650948862, NIP 795-106-31-91
tel. (0-16) 670-90-99

4.7

KONSERWACJA ZABYTKÓW
KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Stanisław SĘK
ul. Zawiszy Czarnego 18, 37-700 Przemyśl
Reg. 650948862, NIP 795-106-31-91
tel. (0-16) 670-50-99

PROGRAM PRAC
KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH
Budynku wolnostojącego przy
ul. Jana Tarnowskiego nr 1
W Jarosławiu

Przemyśl 2018 r.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH I RESTAURATORSKICH

Budynku wolnostojącego przy ul. Jana Tarnowskiego nr 1 w Jarosławiu.

I Elewacja

1. odtworzyć trzy brakujące pilastry z korynckimi kapitelami od strony zachodniej – przenieść w inne miejsce obecnie usytuowaną tam skrzynkę elektryczną.
2. Odtworzyć na podstawie fotografii archiwalnych główne drzwi wejściowe do budynku
3. Okna poddać konserwacji polegającej na usunięciu wtórnych przemalowań, zakonserwowaniu drewna i przywróceniu im pierwotnej kolorystyki ciemnobrązowej

II Wnętrza

1. zachować obecnie istniejące rozplanowanie pomieszczeń na parterze i I piętrze
2. poddać konserwacji obecnie istniejącą stolarkę okienną i drzwiową (przy brakujących kilku zabytkowych skrzydeł drzwiowych – uzupełnić je na nowe, płycinowe nawiązujące do zabytkowych.
3. Poddać konserwacji w całości na ścianach i stropie polichromię w pomieszczeniach nr 1 na parterze od strony pld wsch.
4. W pomieszczeniu sąsiednim nr 2 konserwować polichromię tylko w miejscach gdzie zachowały się stare tynki. W pozostałych wnętrzach gdzie zachowały się tynki w dobrym stanie technicznym nie skuwać ich i dopuszcza się ich przemalowanie.
5. W sali reprezentacyjnej odtworzyć pierwotną kolorystykę wnętrza, usuwając wtórne przemalowania z płaszczyzn i sztukaterii.
6. Stolarkę okienną i drzwiową poddać konserwacji
7. Przywrócić pierwotną kolorystykę stolarki okiennej i drzwiowej, usuwając przemalowania.

8. Poddac konserwacji oryginalne elementy: parapety, kratki wentylacyjne, kamienne schody w sieni, płytki ceramiczne na podłogach, parkiety, drewniane schody na klatce schodowej, balustradę z drewnianą poręczą.
9. Usunąć wtórną lamperię ze ścian w hallu głównym i sieni
10. Usunąć boazerię z sali reprezentacyjnej.

Program prac konserwatorskich – okna

- zdemontować skrzydła okien
- usunąć kity szklarskie
- zachowane szyby wyciągnąć z ram i oczyścić przy pomocy rozpuszczalników organicznych z pozostałości farb olejnych i kitów szklarskich
- pęknięte i porysowane szyby wymienić na nowe
- zdemontować wyposażenie – lufciki, klamki i zawrotnice oraz pozostałe elementy
- z ram okiennych oraz szprosów usunąć wszystkie powłoki malarskie przy wykorzystaniu nialkalicznych środków spulchniających w żelu lub pomocniczo stosować metody termiczne – przy pomocy opalarki elektrycznej
- po oczyszczeniu z nawarstwień przystąpić do szlifowania papierami ściernymi o różnych gradacjach. Na końcu najdrobniejszym papierem o gradacji 260.
- W miejscach wymagających wymiany lub uzupełnienia wykonać je technikami stolarskimi. W odpowiednie gniazdo wpasować element zamienny z sezonowanego drewna. Nowe elementy wklejać przy pomocy klejów do drewna na bazie polioctanu winylu a następnie zacisnąć na ścisku stolarskim. Po wyschnięciu wyprofilować element.
- Oczyszczone elementy skrzydeł impregnować ręcznie z pędzla przy pomocy preparatów głęboko wnikających w strukturę drewna zabezpieczających przed rozwojem sinizny, grzybów pleśniowych i owadów
- wykonać gruntowanie powierzchni drewna przy pomocy preparatu wodorozcieńczalnego.
- W kolejnym etapie prac wykonać wypełnienie drobnych ubytków w powierzchni drewna przy pomocy jednoskładnikowej masy szpachlowej na bazie akrylowej dyspersji wodnej.

- Po związaniu zapraw szpachlowych zeszlifować nadmiar, a całe skrzydła okienne przeszlifować drobnym papierem ściernym (220-260)
- po odpyleniu malować trzykrotnie farbami kryjącymi poliuretanowo-akrylowymi z wykończeniem jedwabistym, lekko matowym w kolorze białym
- wykonać szary mazerunek na białym podkładzie
- Tafle szkła osadzać na silikonie szklarskim w kolorze białym
- Wykonać dokumentację konserwatorską opisową i fotograficzną.

Program prac konserwatorskich – drzwi

- zdjąć drzwi z zawiasów i przenieść je do pracowni
- Zdemontować zawiasy, zasuwki i rygle, a otwory w skrzydłach i ościeżnicy zaflekować przy użyciu klejów na bazie poliocetanu winylu
- usunąć wszystkie powłoki malarskie przy wykorzystaniu nialkalicznych środków spulchniających w żelu lub pomocniczo stosować metody termiczne – przy pomocy opalarki elektrycznej
- W miejscach wymagających wymiany lub uzupełnienia wykonać je technikami stolarskimi.
- Powierzchnię drewna – zarówno skrzydeł drzwiowych, nadświetła jak i ościeżnicy przeszlifować w celu uzyskania jednorodnej powierzchni.
- Powierzchnię elementów malować lazurą do drewna w kolorze ciemnobrązowym o właściwościach ochronnych przed sinizną, pleśnią i owadami.
- Wykonać mazerunek
- Dopasować zawiasy skrzydeł drzwiowych
- Wykonać dokumentację konserwatorską opisową i fotograficzną.

Program prac konserwatorskich – polichromie na ścianach i stropach

1. Usunięcie wtórnych nawarstwień z powierzchni zabytkowej dekoracji
2. usunięcie wadliwych kitów i łat
3. doczyszczanie powierzchni malowideł (mechanicznie i chemicznie)
4. wykonanie zastrzyków w miejscu odswojeń tynków i polichromii- przy użyciu syntetycznego wapna hydraulicznego Ledan TB1
5. utrwalenie polichromii niskoprocentowym Paraloidem B 72
6. założenie kitów i małych łat z zaprawy wapienno- piaskowej 1:3 (przy użyciu starego wapna gaszonego), odpowiednio opracowując powierzchnię nawiązującą do starych tynków
7. założenie pobiał na łatach
8. założenie drobnych kitów szpachlówką
9. retusz naśladowczy specjalistycznymi pigmentami z 12% Primałem AC33 w wodzie
10. Dokumentacja konserwatorska opisowa i fotograficzna.

KONSERWACJA ZABYTKÓW
KONSERWATOR DZIEŁ SZTUKI
mgr Stanisław SEK
ul. Zawiszy Czarnego 18, 37-700 Przemysł
Reg. 650948862, NIP 795-106-31-91
tel. (0-16) 670-50-99

Przejęty 08.09.2018r

Julia